SUSCRIPCIÓ
Barcelona . Una pesseta al mes
Espanya . . 4'50 pessetes al trimestre
Extranger . 9'00 íd. íd.
Pagant per anys, una petita de rebaixa

EL:POBLE:CATALÀ

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 6, PRINCIPAL
IMPREMPTA
CARRER DE FORTUNY, NÚM. 3 TERS.
TELÈFONS
REDACCIÓ, 723 - - IMPREMPTA, 2.298

ANY X.-NUM. 3.000 BARCELONA, DISSABTE 31 DE MAIG DE 1913 UN NÚMERO, 5 CÈNTIMS

EL MOMENT POLITIC

El discurs den Maura fa esclatar la crisi. --En Romanones presenta la dimissió del Ministeri, que és acceptada

ELS ESPECTRES

Després de les cartes famoses, en Maura, el soperb i el vesànic, fa el séu discurs... Se creia que, després de cinc mesos de tranquil silenci, en Maura facilitaría ara l'obertura del camí que ell mateix s'havía tancat a primers d'any. Però heusaquí que l'home parla amb retòrica de llampecs entortolligats, i es ratifica en les seves cartes, i tanca definitivament el camí de la reconciliació dinàstica i del normal joc dels partits.

Pocs s'ho esperaven això. Potser no s'ho esperava ningú, ni els seus propis correligionaris. S'ha vist ben clar que'ls actes den Maura, que'ls esclats de la seva soperbia, no són producte d'exasperacions momentanies, d'ofuscacions transitories, sinó que representen el seu estat permanent, venint a ésser les espurnes del foc de vesanía que per dintre'l crema.

El discurs sensacional que en Maura acaba de pronunciar conté, desenrotllats, amplificats, els mateixos arguments i les mateixes afirmacions de la seva carta de cap d'any. En veritat pot dir-se que no necessita refutació, com no'n necessitava aquella carta. Amb seny clar n'hi ha prou per a adonar-se de l'aberració psíquica que sofreix en Maura i que li fa veure les coses exagerades, desfigurades, retorçades. Aqueix home pateix una febre que'l fa estar en continuat desvarieig. Això explica que vegi nefandes conxorxes dels liberals amb les extremes esquerres, i que trobi que'ls republicans i els obrers gaudeixen d'impunitat, i que digui que aquests són amos d'Espanya, i que cregui que l'obra dels governs lliberals és d'un paorós anticlericalisme. Per tot arreu veu en Maura les concessions a les esquerres, acompanyades d'una dança de favors i concupiscencies que l'horroritza. I bé: les concessions no són enlloc. Si hi ha homes d'esquerra que reben favors ministerials i tenen establertes amb els governants relacions de concupiscencia, seràn casos individuals mereixedors d'ésser trets a la pública vergonya. Però és que'ls negocis i els favors de ministeri i de Direcció general són cosa exclusiva d'aqueixos republicans que deshonren la República? Ah, no! Una multitut de gent lliberal i conservadora — amb lluida representació dels correligionaris i amics del senyor Maura — se dedica a aqueixes baixes feines. No obstant, en Maura no més s'escandalitza davant les malifetes de quatre republicans tarats. Hermosa ètica, gran ètica aquesta! No haurà entrat en l'ètica del cabdill conservador un grapat de fang pestilent de la llacuna Estigia?

⁂

Sí, sí: en Maura desvarieja. Desvarieja de 1909 ençà. I és que al seu entorn volten els espectres.

Es l'obsessió. En Maura no pot allunyar d'ell el record de 1909. Sembla que la sang de Montjuic li hagi congestionat els ulls. I tot ho veu vermell i tràgic al seu entorn. Adhuc quan, en solacívol passeig, veu damunt les muntanyes, en la blava volta serena, els colors de pau de l'arc de Sant Martí, per la seva imaginació malalta passa la visió d'horribles tragedies.

1909... S'han escolat quatre anys, i en Maura segueix amb la torturadora obsessió d'aquella data. Són els espectres. Els espectres que's mouen sinistrament al voltant de la seva testa en desvari...

La crisi

En Romanones ha caigut. Sense gloria, sense grandesa, als tres dies de tenir obertes les Corts, després d'haver sofert una ferida en cada jornada, sense deixar acabar un debat interessant per al país, presenta la dimissió de tot el gabinet l'home que tant feu per a conquerir el poder i de tants medis se valgué per a no perdre'l. Ha bastat un discurs den Maura per a que les arrogancies romanonistes s'hagin convertit en una pusilanimitat deplorable.

Si a Espanya hi han hagut crisis parlamentaries, aquesta n'és una ben definida. I no obstant, veieu el respecte que an en Romanones inspira el Parlament. Presenta la dimissió al rei, a espatlles de les Corts, sense deixar enfondir en la crítica de la situació política actual i sense que'ls homes eminents del Parlament puguin intervenir en el debat ni sisquera els que han sigut directament al·ludits.

La caiguda no és den Romanones sol. Es de tota aquesta ficció política i parlamentaria que ell representa; és de tot aquest partit que's diu lliberal, però que hauría de dir-se aplec de clienteles per a l'usdefruit del pressupost.

El país no sentirà gaire la caiguda den Romanones. No quedarà tampoc molt sorprès si demà s'entera que ell mateix torna a formar govern. Per què no? En aquesta comedia que ve representant el comte, això és molt verosímil. Anem a saber l'intriga en que s'ocupa en aquestes hores per a donar al conflicte una solució convenient al seu interès polític!

* * *

Com se resoldrá la crisi?

Les opinions coincideixen en sa majoría en dir que seguiràn governant els lliberals, amb les Corts actuals, naturalment. Els conservadors no poden pujar, després de l'actitut adoptada per en Maura i refermada en el seu darrer famós discurs. En Maura se fa incompatible amb el poder amb aquesta conducta, i les coses no estàn per a que pugin els seus amics i ell quedi en terra.

La qüestió es, doncs, saber, qui serà president. Serà en Romanones mateix? Serà en García Prieto? Serà en Weyler?

Parlant de política espanyola es difícil fer profecíes. Tota lògica fracassa per entre'ls viaranys de l'intriga. I havent-hi per entre mig en Romanones, compteu com creix la dificultat de fer calendaris.

De totes maneres, el nom que's cotitza més es el den García Prieto. Sembla que ell i ningú més, pot recullir la trista herencia den Romanones, ajuntant voluntats i fent alguna cosa més important: preparar el camí per a que en Melquíades Alvarez pugui dintre de poc fer-se l'amo de les forces lliberals i governar en nom i profit de la monarquía.

En la desorientació del moment, tota suposició troba ambient favorable. Per això corregueren ahir els rumors més extraordinaris. Algú parlà d'un gabinet García Prieto-Cambó-Barroso. Altres deien que no més era possible la continuació den Romanones, amb la substitució d'algún ministre. No faltaren tampoc alguns que trobaven possible una solució Weyler i fins la pujada dels conservadors.

Entre en Romanones i en García Prieto sembla estar la solució del conflicte.

La nova a Barcelona

Després del discurs den Maura s'esperaven greus esdeveniments polítics, però no tant aviat. Per aquesta raó sorprengué la nova de la crisi, rebuda aquí poc després del migdía, i escampada per tota la ciutat en poques hores.

Sorpresa sí, que en produí, però sentiment no, la noticia. El comte de Romanones ha governat durant els sis o set mesos darrers, sense despertar en l'opinió gaires simpatíes. La seva obra de balancí, de radicalismes verbals i de manca de decisió en el fer; la seva informalitat i migrat prestigi, no eren certament factors per a conquistar-se l'apoi del públic.

S'esperava la crisi per quan s'acabés el debat polític, que tant malament s'inicià pel Govern. Era cosa descomptada per a aleshores la caiguda del ministeri.

La crisi ha vingut abans. En Romanones no s'ha atrevit a esperar el final. Darrera den Maura veníen altres oradors que tiraríen a fer mal, i l'home que es tant fort en habilitats i intrigues, no pot sostenir una batalla al Parlament, cara á cara i discurs contra discurs.

En els centres polítics lo mateix que en cafés i llocs de reunió, se parlà ahir d'aquests esdeveniments polítics, sense que els comentaris arribessin a la vivesa d'altres vegades. Per a tothom el ministeri era ja un mort i únicament la rapidesa amb que aquesta mort s'ha declarat donava novetat a la noticia de la crisi.

L'impressió que unànimament recullirem és desfavorable a la política espanyola, la buidor i la comedia de la qual es manifesta una vegada més. A les tres sessions es declara la crisi. Bell espectacle per a un Govern! La crisi esclata a espatlles del Parlament, com si aquest organisme que hauría d'ésser lo més alt d'entre'ls Poders públics, no comptés sisquera en la vida política d'Espanya.

Heusaquí les desconsoladores ensenyances que una vegada més ofereix la pobra i baixa política espanyola.

A l'Ajuntament

A la ciutat, com es natural, se comentà la nova de la crisi. Val a dir, no obstant, que no hi havía pel saló de l'arcaldía l'animació d'altres vegades en cassos semblants.

Preguntàrem al senyor Collaso si havía dimitit o pensava dimitir, havent recullit una contestació negativa. Per a tal resolució espera'l senyor Collaso que's resolgui definitivament la crisi.

No cal pas dir que's feien conjetures i càbales sobre la solució que podría cabre a la crisi. Se donava casi per segur la continuació dels lliberals. Per cert que els regionalistes estaven més contents que un goç amb un òs, puix se creuen que ja ha arribat l'hora d'entrar a manar i que fa tant temps que esperen debades. Però, que'ls deixin manar d'una vegada, pobra gent!

En el Govern civil

Com de costum, anit a les vuit, els periodistes acudiren al Govern civil. El senyor Sànchez Anido no's trobava en aquest centre oficial, amb greu sentiment dels reporters, els quals, qui més qui menys, anava disposat a contemplar la cara del governador en aquestes hores de febre política.

Sembla que'l senyor Sànchez marxà al migdía cap a Vilafranca acompanyat de la seva senyora, a fer una visita d'índole particular, segons digué el secretari del Govern senyor Die i Mas.

Ja's disposaven els redactors dels diaris a abandonar el salonet d'espera, quan feu l'entrada en el mateix el senyor Millàn Astray, amb qui departírem més de mitja hora.

Naturalment el quefe superior de policía no sabía rès de caràcter oficial. Es reduí la conversa a fer càbales sobre'l futur ministeri i a confeccionar algún xisto.

El senyor Die i Mas tampoc sabía rès, i ja eren prop de les nou quan sortírem del Govern civil sense haver pogut treure ni una sola impressió de lo que's sab i's cavila en aquella casa amb motiu de la crisi actual.

Din un conservador...

«El Noticiero» d'anit posa en boca d'un significat conservador de Barcelona, aquestes declaracions:

—«Creo que el señor Maura no se ha propuesto con su discurso de ayer otra cosa que salir con bandera y música del partido conservador. Después del discurso ha quedado el Poder para los conservadores, como tal partido, en el Cabo de Buena Esperanza, al Sur de Africa. Es de notar la ausencia del Parlamento del señor González Besada, ausencia que ha coincidido precisamente con el discurso del jefe del partido. El señor Besada hubiera venido a Barcelona tal vez desde Pamplona, pero seguramente que no lo hará ahora para que al viaje no se le pueda dar otra interpretación. Puedo asegurarles, sin embargo, que es cierto cuanto ustedes dijeron respecto de la llamada a Palacio del señor Besada, como lo es que entonces era el señor Besada un perfecto disciplinado. ¡Quién sabe lo que será después del discurso de ayer!»

* * *

(Per telègraf)

En Romanones a Palau.-Dimissió.- En Romanones parla

El comte de Romanones, al despatxar avui amb el rei, li ha donat noticia circumstanciada de la sessió d'ahir en el Congrés i de l'importancia que revestí l'acte realitzat pel senyor Maura amb son discurs.

També li ha donat compte de la contestació que ell donà al senyor Maura, en nom de tot el partit lliberal.

Quan, a son retorn de Palau, el comte de Romanones rebé als periodistes, després de donar-los la noticia de lo que queda dit, s'ha expressat en aquests termes:

—Creient que mon dever m'imposa la necessitat de no seguir governant sense conèixer l'actitut definitiva del partit conservador, perquè per a governar no n'hi ha prou amb la tasca del Govern, sinó que és precisa la col·laboració de les oposicions de S. M., entenía que, tot i comptant amb la confiança de la majoría, demostrada reiteradament aquesta durant els últims dies en ambdugues Cambres d'una manera decidida i espontania, era necessari que'l rei escoltés la opinió d'aquelles persones que estàn al cap dels partits polítics, i, per lo tant, per a facilitar aquestes consultes i deixar al rei en llibertat d'acció, presentava la dimissió de tot el ministeri; que entenía que no era precís que s'evaqüessin avui mateix totes les consultes, sinó que'l rei podía pendre tot el temps que considerés convenient, ja que aixís ho demandava una crisi tant especial com aquesta.

El rei s'ha servit acceptar aquestes indicacions i m'ha contestat, després de acceptar la dimissió que li presentava, que a les dotze cridaría a consulta al senyor Maura, i successivament aniría cridant a les persones que volgués consultar.

La crisi, doncs, està plantejada i ja s'ha dirigit a les Cambres l'oportuna comunicació participant-ho, per a que suspenguin les sessions.

—Això — ha afegit el comte de Romanones — és més que la liquidació del conflicte del règim que plantejava la carta del senyor Maura en primers de gener últim.

Era una cosa que més tart o més dejorn tenía que haver sigut inevitablement.

Espero que tots donaràn per bona la determinació que he adoptat i crec que això hauríen fet tots en el meu cas.

La crisi d'avui no haurà causat sorpresa a ningú, perquè, en la forma que aquestes coses poden dir-se en el Parlament, ja ho vaig anunciar en les últimes paraules del meu discurs d'ahir quan vaig contestar al senyor Maura.

No podía ésser més explícit, perquè era precís deixar passar la nit abans de que's fes pública la meva determinació.

Ara sols resta desitjar que la solució que tingui la crisi sigui en benefici dels interessos que's troben en entredit, que són les de la pau, els de la monarquía i els dels dos partits tornants.

He presentat la dimissió ara perquè la resistencia d'un govern a presentar-la hauría sigut perjudicial a aquests interessos.

L'acte de governar és en no entregar el poder un moment abans del degut i en no retenir-lo ni un minut més de lo convenient; però aquesta funció que jo he realitzat era tant delicada que vegin vostès com tot transcorre en mig d'una gran tranquilitat.

La crisi està plantejada; jo seguiré governant mentres se resol i normalitza, sense que cap aletració torbi la marxa de la vida nacional i la situació política s'aclarirà.

Tinc ganes de buscar una prompta solució, car porto quatre dies que són per a acabar amb qualsevol.

En Maura al Palau

A les dotze ha arribat el senyor Maura al Palau, abandonant el regi alcàçar després de la 1'20.

Els molts periodistes que esperaven la seva sortida l'han rodejat, desitjosos de conèixer el resultat de l'entrevista.

—Rès, senyors, — ha dit somrisent el senyor Maura; — estava treballant al meu despatx i he sigut cridat pel rei, tenint l'honor de conversar amb ell durant el temps que vostès coneixen.

Se m'ha dit a l'arribar aquí, que era per a consultar-me, i he manifestat al rei lo mateix que vaig dir en el meu discurs, perquè jo parlo igual dins que fòra la cortina.

—I, sab vostè qui vindrà? — li hem preguntat.

—No sé rès, perquè'l primer sorprès he sigut jo.

Rès més ha dit i ha pujat a l'automòbil, marxant a son domicili.

Telegrama oficial

El ministre de la Governació ha dirigit el següent telegrama circular als governadors:

«Complint l'acord adoptat anit unànimement pel Consell de ministres, el senyor president ha sotmés avui a la sabiduría de la Corona el problema polític ratificat i consagrat en el discurs d'ahir tarde pel quefe del partit conservador.

Desitja el Govern i el partit facilitar qualsevol solució que puguí conduir al normal funcionament del règim, que se suposa interromput i pertorbat.

En tal sentit i cada dia més era urgent en l'eficacia de la política lliberal i democràtica per a l'obra d'afiançament de la monarquía i de la pau pública i per al progrés del país, el senyor President ha posat en mans del rei la seva dimissió i la dels ministres, aconsellant ademés al sobirà que faci les consultes amb tota l'amplitut possible a quantes personalitats consideri que poden i deuen ésser escoltades en aquestes circumstancies.

Excuso afegir a V. E., encara que l'ordre és general en tota la península, que deurà cuidar més que mai, fins que la qüestió de confiança se resolgui, de mantindre'l amb el mateix zel amb que l'havem guardat durant el període de Govern, mitjansant el respecte lleal al dret de tots i l'exercici discret de les funcions que la llei posa en vostres mans.»

Les consultes

A pesar de lo que s'havía dit aquest matí, les consultes no han continuat aquesta tarde.

Unicament el comte de Romanones ha anat al Palau, a les 2'35, per a conèixer sens dubte el resultat de la conferencia del senyor Maura, cridat pel rei.

Un quart d'hora més tart abandonava el comte el regi hostatge.

Ha manifestat, al sortir, als periodistes, que'l rei havía cridat al senyor Maura per a conèixer la seva opinió, essent aquesta entrevista de molta duració.

—Com el rei — ha afegit el comte — es troba molt fadigat del seu viatge a San Fernando, ha decidit que no continúin les consultes fins demà.

Un periodista ha advertit al comte que's deia que'l senyor Dato aniría a Palau aquesta tarde.

—Doncs no hi ha rès d'això — ha replicat; — com acabo de dir a vostès, el rei ha donat per acabades, per aquesta tarde, les consultes.

Sembla que aquestes se limitaràn demà als presidents i ex-presidents de les Cambres i ex-presidents del Consell, no assistint, per lo tant, el senyor Azcàrate, ni altres personalitats de les quals se deia que seríen cridades a consulta pel rei.

La minoría regionalista

S'ha facilitat a la premsa la següent nota oficiosa de la reunió celebrada pels regionalistes:

Les minoríes regionalistes del Senat i del Congrés s'han reunit, convenint que al plantejar el senyor Maura davant del Parlament una crisi constitucional, el Govern tenía el dever de que dita crisi fos completament debatuda a les Corts.

Al presentar avui, després d'un diàleg limitat al quefe del partit conservador i al del Govern, la qüestió de confiança davant la Corona, amb la dimissió col·lectiva del Gabinet, s'ha vulnerat el règim parlamentari que estableix la constitució de l'Estat, reduint-se la vida parlamentaria a l'actuació dels partits lliberal i conservador, amb exclusió de les restants forces d'opinió que tenen representació dins del Parlament i que es veuen per aquest fet impedides de participar, en la mida que la Constitució els atribueix, de la governació de l'Estat.

Al plantejar el Govern la qüestió de confiança, substraient a l'acció parlamentaria l'examen de la crisi constitucional duta al Parlament pel senyor Maura, ha produit una alteració en el normal funcionament dels poders constitucionals, i el sol camí de restablir la normalitat constitucional pertorbada, és l'immediata reobertura de les Corts per a que s'hi escateixi una crisi que afecta a l'essencia mateixa del règim parlamentari.

Suspensió de les consultes

La suspensió de les consultes ha causat veritable sorpresa.

Lo del cansament del rei, que tantes proves de resistencia té donades, no pot esser més que un pretext.

Hem sentit dir que la suspensió de les consultes obeeix a que'l senyor Dato abans d'anar al Palau vol conferenciar amb el senyor Besada que avui es fora de Madrid.

En Cambó

Algún periòdic ha atribuit al Sr. Cambó comentaris sobre'l discurs del senyor Maura, que son erronis.

El senyor Cambó ha dit que, no compartint algunes de les conclusions sentades ahir pel senyor Maura, entén que poques vegades un home públic ha de merèixer com el senyor Maura pel seu discurs d'ahir, el respecte de totes les persones honrades.

En Villanueva

Els periodistes hem tingut ocasió de parlar amb el president del Congrés.

Li hem preguntat a quina hora aniría a Palau i ens ha dit que no havía rebut cap avís, cosa que per altra part no'l sorprenía, car podía donar-se el cas de que no fos consultat, pel carácter delicat del conflicte plantejat, i no ser necessari escoltar més que al senyor Maura.

No es que ho digués el senyor Villanueva, peró de ses paraules se desprenía la convicció absoluta que'l president del Congrés té de que continuarán els lliberals i fins de que les Corts renuarán les seves tasques el dilluns vinent amb un «decíamos ayer».

Comentaris

Conforme avança la tarde el Congrés es veu més animat, peró no presenta l'aspecte que en anteriors crisis.

Altres vegades els vencedors passegen el seu orgull i els vençuts, al tornar al sí del no rès, reflexen sa tristesa. Avui no. En tots está el dubte i l'espectació temerosa. Inclós en les categoríes més ínfimes de la política s'adverteix la gravetat de les circumstancies.

En les nostres noticies d'aquesta matinada déiem ja que'l comte de Romanones plantejaría avui la qüestió de confiança, si no s'ho reservava pel final del debat segons aconsellaven els més elementals respectes al Parlament i fins els devers de la Corona.

El comte de Romanones ha tingut por al desenrotllo del debat. Difícilment justificará la seva conducta. Sols un débil egoisme, l'egoisme del débil, ha mogut al comte de Romanones a portar a la Corona el problema polític en forma fragmentaria, sense que altres forces que havíen de fixar sa posició hagin pogut exposar-la.

Si el comte de Romanones tracta de fugir del Parlament no ho fará impunement. Oposicions de distints sectors de la política, en els que actúen els homes joves pels seus talents i per la seva significació han de ser factors essencials en el desenrotllo d'aquesta, se posarán en contacte i sa protesta contra aquestes velles normes de la política no's fará esperar.

Els regionalistes se reuniexen aquesta tarde en el despatx del senyor Cambó, el qual se troba lleugerament indisposat.

Altres minoríes també s'apressen a seguir vigilants la tramitació de la crisi, per a fixar la seva actitut i donar a la publicitat la seva opinió.

A mida que la tarde trancorre el saló de conferencies del Congrés, els passadiços, escriptoris i bufets s'omplen de diputats, senadors, periodistes i comentaristes.

No cal dir que no's parla més que de crisi i de les conseqüencies que aquesta podrá tenir, sense atrevir-se ningú a formular judicis definitius.

Entre les diverses opinions que hem recullit, están les dels senyors Azcárate i Pau Iglesias, els quals opinen que aquesta crisi no devía haver sorgit fins que s'acabés el debat polític, en el qual hi havía moltes coses que liquidar.

El senyor Maura va al·ludir a fets i persones diverses i lo que va dir no pot quedar sense contestació, com forçosament succeiría si vingués una disolució de Corts.

En Pau Iglesias diu que si el comte de Romanones ha sigut qui ha plantejat la qüestió de confiança al despatxar avui amb el rei, ha incorregut en una gran covardía; i si la crisi ha sigut conseqüencia d'algún gest desagradable que'l comte de Romanones ha observat al parlar amb don Alfons, d'aquest és tota la responsabilitat, o al menys, ja que'l monarca és irresponsable per la Constitució, bé podría dir'se que'l quefe del Govern l'ha deixat en evidencia.

La crisi—afegeix—hauría estat a son punt com a conseqüencia del debat polític, peró no abans.

Creu, com sol·lució lógica, la continuació dels lliberals, peró sempre amb la condició de que'l debat polític segueixi fins al final.

Els conservadors no poden venir, entre altres raons, perque no s'han definit encara. Lo de la quefatura den Maura és més nominal que efectiva i es cosa que s'ha de concretar.

El senyor Iglesias no comprén com el senyor Maura hagi dit que no pot rebre'l poder de mans dels lliberals, perque això, o no son més que paraules sense sentit, o significa que ha de fer-se una revolució i que'l rei l'ha cridat per a sofocar-la. En altre cas és evident que en Maura solament podrá rebre el poder de mans dels lliberals.

Tant com clama el senyor Maura contra el poder personal—afegeix en Pau Iglesias —i ell vol imposar el seu a tothom; és a dir, que mentres els lliberals no siguin com ell vol que siguin, i no facin lo que ell vol que facin, no son dignes de conviure amb ell en la política espanyola.

Ha acabat dient el senyor Iglesias que'l senyor Maura és un cas perillós de bogería.

«La Epoca»

En son nombre d'aquesta nit, diu «La Epoca»:

En mig de l'apassionament i de la facilitat amb que's volgué convertir en un problema menut de política de campanar el gravíssim problema de política constitucional plantejat ahir, no tingué altre remei el comte de Romanones que rendir-se sisquera momentániament, a la realitat dels alts devers que li imposava sa posició, confessant la fonda preocupació que li produía l'acte realitzat pel senyor Maura.

I, en efecte, ha preocupat a tots, i és per a que tots meditem serenament la situació que s'ha creat.

El rei

Quan acabá la segona entrevista del rei amb el comte de Romanones, marxá el monarca en automòbil al Tir de colom de la Casa de Camp, acompanyat del comte de Maceda per a passar la tarde.

Els conjuncionistes

La minoría del partit de Conjunció republicano-socialista s'ha reunit en el Congrés.

Han assistit a la reunió els senyors Azcárate, Pérez Galdós, Alvarez (don Melquíades), Castrovido, Iglesias (don Pau), Nougués, Miró, Caballé, Zulueta (don Lluís), Rosés, Moles, Lamana i Salvatella.

Acordaren declarar que ha incorregut el Govern en una greu desconsideració al Parlament plantejant la qüestió de confiança sense esperar l'acabament del debat polític començat ahir, i que al procedir així es priva a la Corona dels elements de judici necessaris per a resoldre amb acert i detingudament l'actual situació política.

Els radicals

El Sr. Lerroux deia en els passadiços del Congrés que'l comte de Romanones havía fet bé plantejant la qüestió de confiança, i afegí:

—Si ahir se m'hagués concedit la paraula al final de la sessió, hauría contestat a l'agressió del senyor Maura, que segurament s'equivocá, puix jo no vaig anunciar cap atentat. Ha degut confondre'm amb en Pau Iglesias, referint-se a quan aquest parlá de l'atentat personal.

Ha dit també que'l quefe del Govern estava en el cas de plantejar la qüestió de confiança.

Creu el senyor Lerroux que li serán ratificats els poders al comte de Romanones, peró al dir-li un periodista que's cotitzava la candidatura del senyor García Prieto, digué que també era possible.

El senyor Giner de los Ríos, que ha arribat a Madrid amb el mateix tren que'l rei, ha dit que'l sorprengué la noticia de la crisi puix encara que durant el viatge parlá amb el general Aznar i el ministre de Marina, que devien saber lo que ocorría, no li digueren rès.

Un diputat ministerial arribá al grupu dels que rodejaven al senyor Lerroux, i digué a aquet:

—Demà o passat pronunciará vostè son discurs.

El senyor Lerroux feu un gest d'incredulitat.

L'impressió general és que les Corts permaneixerán indefinidament tancades.

Alguns parlaren de don Melquiades Alvarez indicant la possibilitat de que sigui ministre amb el senyor García Prieto, i el senyor Lerroux digué:

—No ho crec.

El senyor Giner de los Ríos, afegí:

—Ell, no; tal vegada algún amic seu indicat per ell; en Rosselló per exemple.

Alguns indicaven també al senyor Pedregal.

Clar está que tot això no són més que opinions dels comentaristes.

Un polític vell deia que'l discurs pronunciat ahir pel senyor Maura és el més transcendental que s'ha pronunciat des de la regencia.

Alguns ministerials afirmen que les Corts actuals apurarán sa vida legal obertes o tancades.

Un conservador deia en el Congrés: Aquí está lo que desitjava en Romanones, acabar les sessions i Deu sab si tornarán a reunir-se.

S'estimava per alguns que'l comte de Romanones no tindrá més remei que apoiar al senyor García Prieto, ja que aquest comptará amb l'apoi dels conservadors. Si el comte de Romanones se negués quedaría aillat amb son grupu d'amics, que quedaría molt reduit quan ja no estaría al Poder.

Altres asseguraven que'l comte de Romanones no consentirá que governi el senyor García Prieto i que en cap cas l'apoiará per difícil que sigui la situació que amb això es creés.

El VINO-KOLA MIDY es un tònic regulador del cor, está indicat contra la fadiga física i intel·lectual, diarrea crònica, anemia de països càlids, convalecencia lenta, extenuació, neurastenia, i els excessos de treball. 2 vasets per dia, un abans de cada menjada, pessetes 4'50 botella.

ECOS

ESTA a punt d'esclatar una guerra civil ortogràfica per la resistencia que alguns vells escriptors oposen a l'ús de les normes dictades per l'Institut. El «leader» dels tradicionalistes és el senyor Francesc Matheu. Ell serà un home tolerant, flexible, reflexiu, però amb les is llatines no hi transigeix, ignorem si és per lo que tenen de ben plantades. Però el senyor Matheu, respectuós amb els originals primitius — ignorem també si per a evitar mormuracions de lo que ell una vegada anomenà ànimes baixes — abans de publicar-los amb l'ortografia pretèrita, demana autorització als escriptors. Així ho fa amb les obres que apareixen en «La Lectura Popular».

Mes sí en el senyor don Miquel S. Oliver ha trobat una inexplicable tolerancia, permetent, malgrat ésser membre de l'Institut, que's publiquessin les seves poesíes en «La Lectura Popular» amb l'antiga ortografía, altres literats s'han negat a que apareguessin obres seves, en l'esmentada publicació, si no se'ls hi aplicaven les normes de l'Institut. Aquests escriptors són, ara per ara, en Massó i Torrents i l'Ignasi Iglesias. Entorn del volum dels Jocs Florals, els dos partits se disputen l'ortografía.

I així els escriptors catalans se divideixen en dos bàndols: normals i anormals. I és curiós que la joventut se subjecti a les normes i que'ls vells se declarin insurgents ortogràfics, llançant-se a una anormalitat desenfrenada.

—0—

XAROPS I HORXATES
FORTUNY
AVIS. — Essent els únics preferits del public per ésser inmellorables són oferts altres similars a preus inferiors, imitant per a que's confonguin amb la marca Fortuny, la botella i etiqueta en tots els seus detalls. Fixar-se en la càpsula, collaret i etiqueta amb el nom Fco. Fortuny.

Dr. Serrallach VIES URINARIES I ROÑÓ 12 a 2 y 6 a 7. Pelai, 40, Consulta económica, de 7 a 9, Jovellanos, n.º 9.

L'EMINENT catalanòfil M. Desvises du Dezert, degà de la Facultat de Lletres de Chermont-Ferrand, acaba de prestar un rellevantíssim servei a Catalunya amb la publicació del seu llibre «Barcelone et les Grands Sanctuaires Catalans».

Pertany el llibre de M. Desvises du Dezert, a la monumental col-lecció que edita la Llibrería Renouard, den H. Laurens, de París, sota la denominació de «Les Villes d'Art Célèbres», universalment coneguda, i qual serie, de a la vora de seixanta volums publicats, representa un esforç valiós i utilíssim d'ensenyança i vulgarització. Convé molt a Catalunya, i particularment a la nostra capital aquest aconeixença que l'estranger farà de elles gracies a obres tant meritories com la de M. Desvises du Dezert. Aquest bon amic de la nostra terra ha divulgat d'una manera justa i xardorosa l'art i la riquesa del nostre país, revelant el seu sincer enamorament per Barcelona i les principals ciutats monumentals catalanes.

Un altre dia parlarem amb més detenció del llibre «Barcelone et les Grands Sanctuaires Catalans», i mentrestant esperem que les nostres corporacions públiques, l'Ajuntament i la Diputació, les societats científiques i literaries, l'Atracció de Forasters, i tots aquells, en fí, que's preocupen del bon nom i de la prosperitat de Catalunya, adquiriràn el notabilíssim llibre del professor francès M. Desvises du Dezert, al qual regraciem cordialment la gran prova d'amistat que acaba de donar a Catalunya.

—◆—

EN el Teatre Nou de Buenos Aires, l'Albert Ghiraldo ha estrenat un drama ont tota la seva lira ressona com la d'un Tirteu revolucionari. En Ghiraldo és el poeta de l'anarquisme americà. Es imperfecte, de sonoritats ferrenyes, de rimes que són crits, però en ell hi ha la força d'un profètic, la força d'un home que ha estat fidel al seu evangeli d'insurgent, malgrat les desercions — unes egoistes, altres ben nobles perquè han obeit a un procés d'intel-ligencia — de gaire bé tots els que anunciaven l'adveniment de la Social amb una passió sols comparable a la dels cristians primitius. El drama den Ghiraldo és un episodi més de la lluita dels obrers. Hi ha en ell totes les tragedies, tots els dolors, totes les profecíes, d'aqueixa lluita.

Però si això constitueix lo interessant trascendental de l'obra den Ghiraldo, lo interessant frèvol per a nosaltres està en el seu títul. No's diu el drama ni «L'Aurora», ni «En marxa», ni «El Calvari», ni «Vida roja». Amb el seu títul ja fa temps que hem fet coneixença. Es aquest: «La columna de foc».

El del volum de poesíes de l'Alomar? El mateix. Intencionadament o no, a l'Alomar li roben tots els títuls. Primer fou en Marinetti, amb el «Futurisme»; ara en Ghiraldo amb «La columna de foc». Sortosament aquesta vegada «La columna de foc», en l'Alomar i en l'Albert Ghiraldo, té la mateixa simbolització, és la columna guiadora del poble d'Israel, marxant cap a la terra promesa...

El trasllat de les despulles den Rafel de Casanova

Vots en pro

Per en Rafel de Casanova

L'excels poeta don Angel Guimerà, llançà l'idea i nostre paisà i amic en Xavier Gambús la reculli, de traslladar els restes del qui fou darrer Conseller en Cap de Barcelona, en Rafel de Casanova.

L'invicte defensor de Catalunya, mort en 1714 junt amb les darreres llibertats de la Patria, deu ésser traslladat a la capital d'una manera solemne.

Aprofitant la segona centuria de la seva mort deuría organitzar-se una grandiosa una mai vista manifestació a la que hi deuríen per patriotisme concòrrer gent de tots els indrets de Catalunya sens distinció de classes; per a rendir un tribut d'admiració, un homenatge als immortals restes.

Tothom i de tot arreu, totes les ens[illegible]s de la Patria i que per ella breguin, deuríen rendir-se aquell día al pas de les despulles del gran patrici.

La tomba o mausoleu ont deguin ésser dipositades definitivament les venerables cendres, deuría ésser digna d'admiració i del fí a que va destinat.

Els qui ostenten càrrecs públics, tot lo que a Catalunya representi quelcom i tot el poble deuría acudir a l'acte dedicat al qui morí en defensa de la Patria.

Finalment, deuríen organitzar-se a Barcelona unes greus festes, per a atreure més gent, a l'objecte de que resultés una cosa gran com cap altra.

Nosaltres nacionalistes irreductibles, hi aportarem tot el nostre concurs i l'entusiasme més decidit: i des d'ara ens adherim a l'idea llançada tot esperant que a son degut temps se porti a cap.

Avant Catalunya! — Esteve Masagué, president de la Joventut N. R. de Reus.

⁂

Ademés, entre les diverses cartes rebudes per nostre company Gambús, referent an aquest assumpte, cal fer esment de la que transcrivim a continuació, per la seva frescor i ingenuitat:

«Sr. D. Xavier Gambús.

Molt apreciable senyor me[illegible] [illegible]tusiasmar-me molt (i crec que a tots els bons catalans els haurà passat lo mateix), la bona idea exposada per nostre gran Guimerà i explicada per vosté en l'edició del 16 dels corrents del nostre diari, respecte'l trasllat dels restes de l'immortal patrici Casanova.

I ara que's parla d'honorar a en Casanova, perdoni'm senyor Gambús que'l molesti un catalanista d'última fila, però nacionalista dels més ferms, per a manifestar-li un plan que tinc concebut fa anys i que no he gosat mai dir-lo a ningú per por de que se m'enriguessin.

Doncs és el cas que diverses vegades contemplant l'estatueta den Casanova'm deia per a mí que'l primer conseller de 1714 era digne d'altra cosa millor. Jo crec que li hauríem d'aixecar un gran monument al centre del Passeig de Sant Joan, prop del carrer de Trafalgar, que, segons he llegit, és ont caigué ferit, l'últim conseller de Barcelona.

Al mateix temps al Passeig de Sant bé: com que al cap d'amunt del susdit Joan se li podría canviar el nom per el d'Avinguda de Rafel de Casanova. Ara passeig s'ha d'aixecar el monument a en Verdaguer, podría posar-se'l nom d'aquest des de la Plaça de Tetuàn per amunt i'l den Casanova des de la Plaça de Tetuàn fins al Parc.

Per últim (i deu tenir ganes de que acabi), crec que obrint suscripció popular i una mica de voluntat del Municipi, Diputació, etc., etc., podríem aixecar un monument digne d'aquell hèroe.

I ara senyor Gambús li torno a pregar me dispensi per haver-lo distret dels séus quefers amb aquestes mal engiponades lletres, però que són plenes de bona voluntat; desitjant-li llargs anys de vida per a seguir treballant per nostra estimada Patria.

Seu affm. S. S. i company de causa, molt radical.

UN OBRER

Ciutat maig 1913.»

L'Escola Iboraciana

L'Escola Horaciana, la meritoria institució d'ensenyança bisexual, neutra i graduada, domiciliada al carrer de l'Hospital, 129, pral., trencant amb la costum corrent, no tancarà les portes durant l'estiu, suprimint, per conseqüent, les vágances.

No obstant, tenint en compte la naturalesa del noi, s'ha variat, amb molt bon acert, el plan d'ensenyança, organitzant-lo que podríem dir-ne un «curs d'estiu».

Aquest curs estarà caracteritzat per la disminució prudencial del treball intel-lectual, a fí d'evitar la fadiga mental i el «surmenage».

En compensació, se dedicarà especial preferencia a l'organització d'excursions, visites i lliçons a l'aire lliure.

Els nois permaneixeràn a l'Escola la menor quantitat de temps possible.

Les sales de classe's reservaràn per a aixoplugar-hi als alumnes en les hores de calor més intensa.

Ademés, durant aquest període estival, els intel-ligents elements directius de l'institució, empendràn una concient i acurada tasca d'organització del curs que començarà'l mes d'octubre prop vinent.

Tenint en compte l'entusiasme i l'abnegació dels que sostenen i patrocinen l'«Escola Horaciana», no cal dubtar de l'eficacia d'aquest treball encaminat a perfeccionar, cada día més, la seva obra pedagògica, que col-loca a l'esmentada entitat cultural en un lloc honrós i envejable entre les poques escoles que a Barcelona representen un sentit de renovació.

DE POLÍTICA

NOTES I COMENTARIS

Unió Nacionalista Radical

La comissió d'aquesta entitat que enten en la suscripció i organització de l'homenatge «Casanova», activa l'envíu de fulles a totes les entitats de caràcter patriòtic, i prega a tots els nacionalistes que observin omissions en les llistes que's van publicant, tinguin a bé advertirlos-hi, puix es tasca difícil reunir exactament, noms i adreces de les moltes col-lectivitats d'esperit catalanesc, de Catalunya i de fora; per això prega a tothom notícia i antecedents d'aquelles que pugui per involuntaria omissió oblidar.

També ofereix la comissió llistes a particulars que creguin les poden omplir entre llurs amistats.

Continuació de llistes enviades:

Associació Artístic Catalanista, del Poble Nou; Associació Catalanista «Clam», d'Esparís; Lliga Catalanista, d'Urgell i Segarra; de Cornellá; Associació Catalanista, de Premiá de Mar; Centre Catalá Autonomista, de Navarcles; Associació Catalanista, d'Agramunt i comarca; Lliga Nacionalista Catalana, de rís; Lliga Catalanista, d'Urgell i Segarra; Joventut Valencianista, de Barcelona; A. Catalanista, de Calella; Associació Joventut Catalanista, de Rubí; Centre Nacionalista Catalá, de Balaguer; Centre Nacionalista, de Cambrils; Centre Nacionalista Republicá, de Gracia; Associació Catalanista, de Gracia; La Costa de Llevant, de Canet de Mar; L'Art del Pagés, de Barcelona; «Gent Nova» periódic de Badalona; La Sembra, de Terrassa; Biblioteca Clàssica Catalana; L'Estiuada, de Sant Hilari; Germanor, de Manresa; Catalunya Nova, de Tarragona; «La Fals», de Balaguer; Sol Ixent, de Navarcles; Centre de Lectura, de Reus; Foment Republicá Nacionalista, de Reus; «Foment» (diari), de Reus; Joventut Republicana Nacionalista, de Reus; L'Escola Universitaria, de Barcelona; Grupu Catalanista, de Terrassa; Escola Catalana Joventut F. N. R., de Mataró; Casal Nacionalista Martinenc, de Barcelona; N. Oriol, de la República Argentina; Alfons Velasco, Manila; Josep Aixelá, de Cienfuegos; Francisco Jordana, de la República Dominicana; Ateneu Pi i Margall, de la Barceloneta; Centre F. N. R. districte II, de Barcelona.

Contra'ls armaments

L'«Unió Nacionalista Radical» i la «Joventut Socialista», convoquen per a avui dissabte, a la reunió extraordinaría de delegats per a donar compte als representants de les entitats adherides dels treballs l'organització d'una campanya contra l'augment dels armaments i la subsistencia de la llei de jurisdiccions incorporada al Codi de justicia militar. Les dugues entitats organitzadores inviten també a totes aquelles entitats avançades, que per oblit involuntari no hagin rebut la corresponent circular, a enviar-hi un delegat facultat per a pendre acords tant en l'ordre moral com económic. Considerant aquesta Comissió la necessitat imperiosa de que aquesta campanya sigui una viril protesta de tota la Catalunya liberal i avançada, espera poguer aplegar en el lloc de la reunió, Aribau, 21, interior, als delegats de totes les entitats i joventuts democràtiques de la nostra ciutat.

⁂

En la sessió que'l Consell Directiu de la Joventut d'U. F. N. R. del districte V, celebrá el prop-passat dijous, després d'atendre a assumptes d'ordre interior, se canviaren impressions per a l'acte inaugural de la mateixa; se delegá al vocal primer, company Lluís Martí, per a que en representació d'aquesta Joventut assisteixi a la reunió que, convocada per la Joventut Socialista i la Unió Nacionalista Radical, d'aquesta ciutat, tindrá lloc avui dissabte, per a tractar de empendre una decissiva campanya contra l'intent de la nova esquadra i a l'ensems contra la subsistencia de la llei de jurisdiccions.

Conferencia de don Pasqual Riu

A Vilanova de Bellpuig hi donà, fa uns quants díes, una notable conferencia nostre distingit correligionari don Pasqual Ríu, en el local de Joventut Republicana.

El tema escullit fou el de Nacionalisme que desenrotllà'l disertant eloqüentment.

Estudià l'origen i desenrotllo històric de la societat política, fins a proclamar la fòrmula «A cada nació un Estat». Però demostrant que no hi pot haver vida nacional sense llibertat, digué que aquesta està íntimament lligada amb lo perfecte, essent l'uniformitat d'una esterilitat completa.

En tots els estats compostos que la personalitat dels séus components és desconeguda per una altra nació que monopolitza l'Estat, sorgeig el problema nacionalista, sense que persecucions i condemnes puguin ofegar el clam dels pobles sotsmesos. Si pensar amb la correcció completa d'un individu es impossible, quan més ho serà canviar la manera d'ésser de tot un poble, l'idiosincracia del qual està fondament arrelada?

La nació no mor per l'esclavitut com no moría l'esclau romà, no mort per la pérdua del territori i de la seva independencia, perque'l primer es el sosteniment dels seus homes i la segona es com de'a Fithe un element per a desenrotllar l'esperit. La nació mor o viu per perdre o conservar un esperit propi, una modalitat especial en llurs idees, uns sentiments i conducta, una conjunció històricament con densada d'interessos i aspiracions, amb caràcters marcats per tinta colorejada de sang i de blau cel; mor una nació quan s'arrança la vida a tot un poble, cremant el conjunt d'elements que'l formen i aventant les cendres, perque del mig dels restes no'n pugui sorgir viva la llevor, que, fecundada per la Natura, pugui produir una nacionalitat successora de la destruída.

Defensà seguidament al nacionalisme del titllat de regressiu, provant, com al contrari, es font de progrés i llibertat.

Sens dirà, diu, que som enemics de la fraternitat universal: nostres idees nacionalistes no neguen nostres simpatíes, ni nostres necessaries relacions amb el reste del món, com nostre amor dins la llar no nega'l veinatge ni les relacions que d'ell deriven.

Al definir el patriotisme accepta la definició de Patria per la llar ont s'ha nascut, com deia en Pi i Margall. El sentiment de patriotisme es permanent no canvia per l'evolució dels grans Estats centrals, perque en aquests el sentiment de patriotisme no existeix per mancar-hi l'unitat.

Pregunteu, diu en Pi i Margall, als alsacians, als lorenesos, ont tenen la Patria, i us diràn que la tenen a Alsacia i Lorena; feu igual pregunta als polonesos i us diràn que'l lloc del seu lloc de naixement es Polonia, la llur Patria.

(El patriotisme o nacionalisme portat a la pràctica no mor mai, es la circulació de la sang, el motor de la llengua, l'idolatría del cor per totes les manifestacions nacionalistes.

Si en el sentit patriòtic del nacionalisme s'haguessin inspirat els Reis Catòlics, Carles I, i Felip II aquell sol que mai s'eclipsava resplandiría de fort en els Estats espanyols. Si els girondins haguessin sigut els inspiradors de la Revolució francesa i s'hagués constituit la federació de la Galía, les ambicions napoleòniques no hauríen triomfat. A l'uniformitat espanyola perderem Cuba i Filipines.

Acabà'l disertant destruint i rebutjant l'acusació d'egoístes i separatistes que's llança damunt dels patriotes nacionalistes; definint la federació; provant l'humanitat del nacionalisme, i demostrant la conveniencia de la proclamació de la República per al triomf del nacionalisme.

El disertant fou molt aplaudit.

Festa íntima

Invitats pel Centre Federal Nacionalista Republicá de Santa Coloma de Gramanet, aniràn demá, diumenge, dia primer de juny al mentat i pintoresc poble a l'objecte d'assistir a una festa íntima que celebrarán els nostres correligionaris, els senyors Coromines, Bastardas, Layret, Soldevila, Ribera i Rovira, i molts altres amics nostres.

Els expedicionaris se reunirán a dos quarts de quatre en punt davant del tramvía de Badalona.

L'Ateneu Obrer

Se'ns prega l'inserció.

«Valent-se de promeses i súpliques don Ignasi Perís, president de l'Ateneu Obrer de Barcelona, conseguí dels elements democràtics que sospenguessin sa campanya contra els reaccionaris de tota mena que, capitanejats per ell, assaltaren aquella docent i popular corporació.

El president de l'Ateneu, el senyor Perís (don Ignasi), lluny de correspondre a la benevolencia dels elements democràtics, no ha complert les seves promeses, i ha posat de manifest que les seves súpliques no tenien altre objecte que'l de donar temps a que en la clausura de l'Exposició de l'Ateneu no hi haguessin punts negres que posessin en perill una creu que li ha sigut otorgada per no sabem qual mena de gestions.

Contra tant censurable procedir han tornat a la seva actitut de protesta els elements lliberals de l'Ateneu Obrer, protesta que's posará de manifest en la reunió general extraordinaría a que convoca la Junta directiva il-legalment nomenada en la general reglamentaria de 2 del passat mes de març, qual reunió tindrá lloc demá diumenge, a les onze del matí, en el local del carrer de Tallers, 22, segón.

Els firmants de la fulla dirigida al partit lliberal de Barcelona el 21 del passat mes d'abril, miserablement enganyats pel senyor Peris (don Ignasi), esperen que'ls elements democràtics que formen part de l'Ateneu Obrer, i especialment els que han acudit a la seva crida, concorrin a l'esmentada reunió a suscriure la protesta que presentarán contra l'il-legalitat dels actes que realitzi la Junta.»

Varies

L'escriptor ácrata «Federico Urales» donará una conferencia al Centre Republicá de Palamós, desenrotllant el següent tema: «La razón y la ética de la protesta catalana».

—Avui dissabte es reunirà el Comitè de Joventuts F. N. R., a les deu de la nit, en el C. N. R. del carrer de Pelai. Es recomana en gran manera l'assistencia de tots els delegats.

Assassinat d'un patró

Vista d'una causa

Els processats en llibertat

Ahir dematí, se celebrà la tercera i darrera sessió de la vista de la causa contra en Samsó i Bonet.

Les precaucions foren extremadíssimes. Si bé no hi havía al carrer tantes forces com en els díes anteriors, en canvi en l'interior del Palau, fòra de les miracles del públic, semblava un quarter, disposats guardes de seguretat i guarda civil a sortir al carrer al primer avís.

À un quart d'onze se constituí la Sala, essent penyorat un jurat que havía deixat d'acudir a la sessió, amb 50 pessetes. Després de restabler el silenci començà'l president el resum del procés.

Després d'un curt preàmbul aludeix als dos processats que estàn declarats en rebeldía i seguidament califica'l delecte de delicte de sang. Examina les proves aportades al judici, detenint-se sobre tot en aquelles que poden fer cert efecte.

Després de tot això diu que ell no vol saber si el delicte es social o comú, o beldía i seguidament califica'l delicte de jura's que'l seu dever es fer justicia responent a les preguntes que'ls facin amb tota la seva conciencia.

El resum durà com a cosa de quaranta cinc minuts.

Se llegeixen després les preguntes del veredicte.

El senyor Albó, en nom de les defenses diu que troba que la primera pregunta resulta confusa i mancada de claretat.

El President. — De gramàtica.

Defensa. — De gramàtica i de lògica.

El senyor Albó demana que sigui modificada en una de les seves clàusules i que la pregunta quedi així:

«Pere Bonet Raspall es culpable, en unió i d'acord amb altres, d'haver format part d'un grupu d'individus que agredí a Carles Bargalló, fent el Pere Bonet un o més dispars amb arma de foc, causant-li la ferida o ferides a conseqüencia de les quals morí a les poques hores?»

El fiscal no està conforme amb la modificació i es ratifica en les primeres conclusions que eleva a definitives. Després raona la pregunta tal com està redactada.

El senyor Albó tracta de fer el mateix amb la que proposa i la presidencia li priva l'ús de la paraula a cops de campaneta.

—Que consti la desigualtat — exclama el defensor.

El president torna a cridar a l'ordre i posa 50 pessetes de penyora al defensor per aquestes paraules.

Després d'algún altre petit accident, se sospèn el judici.

En sales i corredors se discutien entre'ls lletrats els incidents i desenrotllo de la vista, donant-se les opinions més oposades.

En general per això, s'aplaudía l'actitut enérgica del senyor Albó i la defensa que havía fet del processat.

A tres quarts de una, constituída de nou la secció, ha emés el jurat el veredicte, que ha sigut d'inculpabilitat.

El tribunal de dret s'ha conformat amb aquest veredicte, no accedint a la petició fiscal de que's vegés la causa per nou jurat, absolvent lliurement als processats.

Les preguntes del veredicte, que resultà com diem d'inculpabilitat, son així:

«Primera. ¿Pedro Bonet Raspall es culpable, en unión y de acuerdo con otros, de haber formado parte de un grupo de individuos que agredieron a Carlos Bargalló, haciéndole varios disparos con arma de fuego, causándole con los proyectiles dos heridas, una de ellas en la región cortolateral izquierda, a diez centímetros de la tetilla de dicho lado y al nivel de la cuarta costilla, y la otra herida en la región dorsal, al nivel de la décima vértebra, parte izquierda, que interesaron el pulmón, perforaron el pericardio y atravesaron los dos ventrículos cardiacos en su tercio inferior, fracturando la cuarta costilla y el borde de la última, a consecuencia de las que falleció a las pocas horas, ocurriendo el hecho a eso de las ocho de la noche del día 29 de Abril del año próximo pasado en el portal de la casa número 144 de la calle de Mallorca de esta ciudad?—No.

Segunda. ¿Jaime Samsó Bunat es culpable en unión y de acuerdo con otros de haber formado parte de un grupo de individuos que agredieron a Carlos Bargalló, haciéndole varios disparos con arma de fuego, causándole con los disparos dos heridas, una de ellas en la región cortolateral izquierda a diez centímetros de la tetilla de dicho lado y al nivel de la cuarta costilla y la otra herida en la región dorsal al nivel de la décima vértebra parte izquierda, que interesaron el pulmón, perforaron el pericardio y atravesaron los dos ventrículos cardiacos en su tercio inferior, fracturando la cuarta costilla y el borde de la última, a consecuencia de las que falleció a las pocas horas, ocurriendo el hecho a eso de las ocho de la noche del día 29 de Abril del año próximo pasado en el portal de la casa número 144 de la calle de Mallorca de esta ciudad?—No.

Tercera. Las heridas mencionadas en las preguntas anteriores le fueron causadas a Carlos Bargalló de improviso, inesperadamente y sin dar tiempo a que éste pudiera defenderse?—Sí.»

Al sentir que la Sala decretava la seva llibertat, i mentres se desembrassava el saló, els presos ploraven silenciosament d'emoció.

Al sortir al carrer el cotxe de la presó que'ls duia a la Celular per a omplir els darrers tràmits de la seva lliberació, un grupu d'alguns centenars de persones aplaudí, durant bona estona.

An aquestes hores els processats deuen estar ja en el sí de la seva familia, de la que feia tant de temps estaven allunyats, caiguts en una d'aquestes jornades socials que sempre fan víctimes, víctimes moltes vegades ignocents.

Que la vida transcorri d'avui en endavant, tranquila per a ells i que mai més hagin de veure's en tranzits tant dolorosos.

Del Govern civil

Notes varies

Ahir tarde el senyor Sànchez Anido marxà a Vilafranca a fer una visita particular.

Amb aquest motiu l'entrevista de la nit amb els periodistes no s'efectuà.

—Per la policía han sigut detinguts Ferràn Pérez Miralles, Josepa Alvarez Giménez, una filla d'aquesta i María Ortíz, habitants tots en el carrer del Migdía, núm. 6, tercer, per sospitar de que formin part d'una banda que des de fa temps ve realitzant alguns furts.

—Han visitat al governador civil: el president de la Societat Geogràfica Comercial, don Francesc d'A. Mas; els tinents d'arcalde senyors Vallès i Pujals, i Rosés, per a presentar-li una comissió de propietaris de la carretera de la Creu Coberta, que li demanat es prenguin determinades mides higièniques amb relació a les parades dels encants; el senyor Pich, el qual marxarà a Madrid avui dissabte per a conferenciar amb el Govern sobre la celebració de l'Exposició internacional d'industries elèctriques; una comissió de veíns del carrer de Sant Pau, per a pregar-li que s'extremi la vigilancia, molt especialment a les nits en dit carrer, a fí d'evitar els escàndols que succeeixen casi diariament; una comissió de la «Juventud Peña Liberal», i la presidenta del «Círculo Arenal».

—Abans d'anit celebraren reunió les següents societats:

Artística Culinaria, L'Espiga de Barcelona, Fusters matriculats, Círcol Republicà Fraternal del districte segón, L'Artesana, Art Fabril, Foment i propagació del marisc, Mutua de perruquers i barbers, Teixidors metàlics i montadors de sommiers, L'Amistat Martorellenca, Estucadors de Barcelona.

I anit:

Col-legi Pericial Mercantil, La Casita Blanca, Art Fabril, Serradors mecànics de Barcelona.

—En el Govern civil s'ha posat la nota de presentació als estatuts de les següents entitats:

Forn Col-lectiu Gracienc, Unió de venedors de sacs usats, Constructors de carrocería de ferro de Manresa, Gran Casino de Badalona i Associació de clients del doctor Queraltó.

De l'Ajuntament

Els regionalistes

Els senyors Pardo i Muntañola han renunciat de formar part de totes les ponencies i subcomissions, especialment de la de pressupostos.

Això és fer la política de «renyits».

Abans d'ahir el senyor Carreras Candi, representant a l'arcalde aná a la processó de la vuitada de Corpus.

Això es fer la política d'«amics».

Demanda d'un premi

El president d'una «Junta organitzadora de festes commemoratives del desembarc de les tropes espanyoles a Larache», ha dirigit una instancia a l'Ajuntament demanant un objecte d'art com a premi d'algún dels concursos que pensa organitzar.

Els encants

El tinent arcalde del districte VII, senyor Vallés i Pujals, va presentar al senyor Collaso la comissió de propietaris i veíns de la Creu Cuberta, formada pels senyors Antoni Calvet, Ramón Llopart, Isidre Garreta i els germans Albó, per a entregar-li l'instancia en la que diuen que están disposats a usar de tots els medis legals per a la desaparició dels encants fa poc situats a l'antiga carretera de Valencia, avui passeig de la Creu Cuberta, que ells creuen que constitueixen un veritable perill per a l'higiene pública.

Estant casualment al despatx de l'arcalde el president dels propietaris de la barriada de la Sagrada Familia, don Lluís Utzet, va conferenciar amb la susdita comissió per a veure si era factible trobar la fórmula per a evitar un conflicte públic i lograr el trasllat dels encants a la Sagrada Familia.

L'arbitri dels kioscos

La comissió d'Hisenda, el día 10 del corrent maig, significá als ocupants de kioskos de diaris de tercera classe que devíen pagar l'arbitri atrassat i el corrent, donant-los de temps fins al 30 de juny.

Aquest día, l'ocupant del kiosko de la plaça de l'Universitat (Granvía), quedá sorprés amb la visita dels agents executius que li digueren que, o pagava, o s'en enduíen el kiosko, a qual efecte tenían un carro a punt.

Davant d'això, el kiosker pagá si bé protestant, perque encara no havía finat el plaç concedit per la comissió.

Uns quants ocupants de kioskos, en nom de tots els companys, visitaren a l'arcalde exposant-li el conflicte, contestant el senyor Collaso que no podía fer-hi rés, per ser de la competencia de la comissió d'Hisenda.

Els kioskers anaren a veure's amb el president de la comissió senyor Ricart.

Segons sembla, en cas de que l'agencía executiva insisteixi en els embargs abans del 30 de juny, están disposats a exteriorizar la seva protesta.

Aixample

Ha acordat aquesta comissió arreglar les aceres i construir un pas adoquinat al carrer del Pacífic, entre la carretera de la Sagrera i el ferrocarril del Nord. Que s'arregli la rasant i que's coloquin vorades al carrer d'Aníbal. Que's construeixi un pas adoquinat al carrer de Nàpols, enrecament amb la Diagonal. Encarregar a la Secció Facultativa que formuli un projecte de reforma de les velles clavagueres de la zona, adaptant-les al sistema d'alcantarillat modern. Que faci també la Secció Facultativa un projecte per a treure a subasta les noves clavagueres que manquen construir.

El senyor Ripoll formulá una moció demanant que quan se faci la distribució de les quantitats del pressupost extraordinari, se tingui en compte l'expedrat del carrer den Claris.

L'exposició d'Electricitat

La comissió consistorial nomenada per a dictaminar respecte la futura Exposició Internacional d'Electricitat, se constituí ahir canviant impressions.

El senyor Pich, marxa avui amb el rápid a Madrid, no obstant la crisi.

Colonies escolars

La comissió de colonies escolars, estigué ahir a la platja del Camp de la Bota, estudiant sobre'l terreny la conveniencia d'instalar-hi una semi-colonia.

Butlleti del Treball

IMPRESSORS DE BARCELONA

La «Societat d'Impressors de Barcelona» convoca als seus associats a la reunió general ordinaria, que tindrà lloc en el local social el dia primer de juny, a les nou del matí, per a tractar la següent ordre del dia:

Acta anterior, altes i baixes, nomenament de taula, balanç de la Junta anterior, gestions de la Directiva i assumptes generals.

ELS FUSTERS

Els fusters en vaga ens envíen un manifest en el qual se combaten els arguments exposats entre'ls patrons, en la reunió de l'Iris Park.

Diu que'ls patrons han demostrat que no entenen rès de la qüestió social, puix les seves raons no són poc ni gens atendibles.

Afegeix que si és veritat de que no hi hagi bons oficials entre'ls fusters, de ningú més que dels patrons és la culpa, ja que aquests miren la quantitat del treball que fa l'operari i no la qualitat.

Acusa a uns quants patrons poderosos d'allargar el conflicte amb fins utilitaris, arrocegant als petits patrons.

Firma la Comissió de vaga.

ELS ENQUADERNADORS

A tot l'ofici en general, socis i no socis.

Companys: No deveu oblidar ni un moment la present crítica situació creada pel conflicte sorgit amb motiu de la vaga d'obrers tipògrafs, tendint aquest a complicar-se, segons ho van demostrant els aconteixements, creant-nos a la vegada una situació difícil. Per aquest motiu, recomanem encarescudament l'assistencia a tots els obrers enquadernadors i similars, a l'Assamblea, que tindrá lloc el dia primer de juny, a les deu del matí i en el local social, Aribau, 35, (café) tenint en compte la conveniencía de pendre acords en sentit general. No oblideu tampoc que en les Assamblees anteriors es prengué l'acord d'apoiar moralment als companys de l'Unió Obrera de l'Art d'Imprimir, si les exigencies de la lluita que ells sostenen ho demanessin.

ELS PALETES

La Societat de Paletes de Barcelona (Federació Local), convoca als seus associats a la reunió general extraordinaria que es celebrará el diumenge dia primer de juny a les nou del matí i en el local social, Tapinería, 33, principal, segona, per a tractar assumptes de gran interés per a l'ofici en general.

Companys: se us prega la major puntualitat a tant interessant acte. — La Junta.

Notes de Sport

Foot-ball

Firmat per Antón Raventós, hem rebut una ben escrita carta, pregant-nos la rectificació d'algunes coses aparegudes en un eco de la darrera Plana Deportiva, sobre l'estada a nostra ciutat del popular jugador Alexandre Steel.

De la susdita carta se'n desprén que aquest senyor és un entusiasta de les obres d'art, i que coneix fondament la nostra ciutat de la que és gran admirador. Afegeix el nostre comunicant, que quan arribi a son país, podrá donar molts i variats detalls de tot lo que ha vist a Espanya.

Segons ses propies manifestacions en Steel marxa molt complascut de Barcelona i sent molt lo publicat en el nostre eco.

Encara que personalment, no tenim la satisfacció de coneixer a en Steel, ens és molt grat fer públic el contingut de la carta del senyor Raventós, per a demostrar-li que no estava en el nostre ànim ofendre en lo més mínim al simpàtic jugador, que segons se'ns manifesta, marxará demá en el tren de la una i mitja de la tarde.

—Per el «Catalá» que demá diumenge ha de disputar-se amb el «Barcelona» la magnífica «Copa Espanya» regalada per la reina Victoria, lluitarán alguns jugadors molt coneguts en nostra ciutat amb el fí de que'l partit resulti lo més equilibrat possible de forces; això i els preus económics fixats, fa suposar que'l camp dels blau-grana es veurá força concorregut.

—Amb veritable espectació és esperat el partit final que francesos i catalans han de jugar el día 8 del próxim mes de juny en nostra ciutat per a disputar-se la possessió de la «Challenge Internacional del Sud de França» que, amb el natural sentiment de nostres veins de l'altre part dels Pirineus, detenta per tres anys consecutius el nostre «F. C. Barcelona». Per a que tant copdiciat trofeu traspassi altra volta la frontera «La Comete i Simiot» de Burdeus, ha reforçat son equip, quedant ara llurs línies d'atac i defensa en tant bona forma que res sería d'estranyar que proporcionessin qualque disgust als campions d'Espanya de la «Reial Unió Espanyola de Clubs de Foot-ball».

Per a demostrar la potencialitat dels bordelencs podem avançar a nostres llegidors que amb la «Reial Societat de San Sebastián» empataren a dos goals i que en son equip hi figuren actualment tres internacionals.

—Regna gran espectació per al partit de demá, que provablement será l'últim del Campionat de la F. C. C. F., puix a menys que l'Espanyol triomfi de l'Espanya, lo que no sembla provable, no és aventurat dir dir que serán aquests els Campions de Catalunya de 1913.

No obstant, segons sembla, ambdós Clubs se proposen presentar tot lo bó i millor de que disposen i que en la constitució dels equips hi haurá algunes novetats que no deixarán de causar sorpresa.

—Varis aficionats al foot-ball, admiradors de l'equip «Sabadell F. C.», han organitzat un banquet per a celebrar la seva victoria a Madrid i en honor del mateix, el qual tindrá lloc demá, diumenge, a les vuit del vespre, en el Café Euterpe, d'aquella ciutat.

Han sigut convidats a aquest acte, l'arcalde en Silvestre Romeu, l'arcalde accidental i altres personalitats.

Sport basc

Com de costum, demá el matí se jugarán en el Frontó Comtal entre socis de la «[illegible]»

Societat de Sport Barc», els següents partits. Primer, a les onze: Germans Palmada (vermells), contra Vilaseva i Vendrell (blaus). Segón, a les dotze: Llopart i Rovirosa (vermells), contra Gamboa i Canals (blaus)

—La funció organitzada per la mateixa entitat a favor de la Beneficencia Escolar, celebrada el 21 del corrent, produí un benefici líquit de 2.580'50 pessetes que sens dubte remeiará apremiant necessitats de aquella simpática institució que patrocinen distingides senyoretes.

Teatres i Concerts

TEATRE TIVOLI

Un element valiosíssim ha vingut a incorporar-se a la companyía del Tívoli; la primera tiple cantant Assumpció Aguilar, artista d'extraordinaries facultats,a qui el nostre públic va tenir ocasió de celebrar amb unánims aplaudiments durant la seva actuació a Novitats amb la companyía del Teatre de la Sarçuela de Madrid.

L'obra de presentació de la senyoreta Aguilar, fou «La fierecilla domada» del mestre Morera, les representacions de la qual s'han realisat amb brillantíssim éxit.

Sens ánim d'establir comparacions, per que a la memoria está de tots la discreció i bona voluntat amb que la primera tiple senyoreta Labal interpretava anteriorment aquesta obra, direm que'l triomf de la senyoreta Aguilar fou complet, i aixís ho va sancionar el públic amb els seus aplaudiments.

Aquesta notabilíssima primera tiple que, com havem esmentat, és una de les artistes millors del genre, s'ha sapigut assimilar perfectament al carácter del personatge sakespeàrià i l'interpretá amb una gran riquesa de matiços.

Els nombres de la seva «particella» els cantá tots amb marcadíssim relleu.

Tant l'ária del tercer acte, delicadament cantada, com el duu amb en «Petruccio» (senyor Ortiz de Zarate), que digué amb gran expressió i sentiment, li valgueren ovacions entusiastes.

Després de la representació de «La fierecilla domada» s'estrená l'opereta dels mestres Juliá Vivas i Amadeu Esquerrá «Asalto a las damas», la partitura de la qual obtingué un falaguer éxit. Es música lleugera, enjogassada, que a usa a vegades una delicada inspiració i sempre un bon coneixement de la técnica. Potser si els autors no haguessin sentit tanta preferencia pels valsos, la partitura en conjunt hauría guanyat més. Es cert que'l temps de vals es el que millor enquadra al carácter d'aquestes operetes, i més encara a l'ambient de «Asalto a las damas», peró això no explica pas l'abús que n'han fet en l'obra els senyors Vivas i Esquerrá. D'aquí que si en alguns nombres han encertat (el motiu de vals-preludi del segón quadre, per exemple) que és elegantíssim de factura, alguns dels altres van semblarnos de motius bastant vulgars, i sobretot, poc originals.

Del llibre, poca cosa cal dir-ne; hi havía pasta per a escriure una bona opereta, i els senyors Aguadé i Frutos, s'han limitat a presentar tres quadres, que tenen sobretot els dos primers certa mobilitat, agradable i pintoresca, peró mancats en conjunt de interés i força teatral.

L'interpretació, ajustada. Se distingiren les senyoretes Aguilar i Tornamira, i els senyors Ortiz de Zarate i Duval.

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

L'administració del Palau de la Música Catalana, fa públic que la rebaixa concedida als socis de l'Orfeó Catalá i de l'Associació Wagneriana, en els preus de les localitats pel concert extraordinari de diumenge a la tarde, caduca avui dissabte al vespre, puix de costum el dia del concert a taquilla sols regirá el preu únic.

MUSICA DA CAMERA

El tercer concert de l'«Associació de Música da Camera» que's celebrará a primers del vinent juny, revestirá tots els carácters de una veritable solemnitat, tant pel programa en el qual hi figuren interessants obres per a orquestra de corda, com per la cooperació que hi tindrá un dels més eminents artistes de Catalunya. La Direcció artística de l'«Associació», compta amb el valiós concurs del notable pianista en Carles G. Vidiella, el qual interpretará de la manera admirable que tothom li regoneix, interessants obres pianístiques den Mendelssohn, Gluck, Brahms i Chopin.

Próximament se donarán major detalls de la celebració d'aquest concert, que donará ocasió de poguer sentir i aplaudir de nou a tant eminent artista del piano.

Dintre pocs dies, els senyors socis de la «Associació de Música da Camera» rebrán les corresponents invitacions per a poguer assistir a tan interessant concert, únics als quals va dedicat.

TURO PARK

Com portem anunciat, avui per la nit se inaugurará en el Turó Park la temporada d'estiu, la qual a no dubtar constituirá com en anys anteriors, un grandiós éxit per als propietaris d'aquell sumtuós lloc d'atraccions.

Per a avui, dia d'inauguració, s'anuncia un gran castell de focs d'artifici que junt a les demés atraccions, constituirá un hermós programa per a la concorrencia, nombrosa i distingida que anirá al Turó.

En dies successius, anirán presentant-se noves atraccions, continuant les seves ascencions el capitá Solench en son globu Toró Park.

Les companyies de tramvíes han disposat un servei extraordinari.

TEATRE ESPAÑOL

En vista del grandiós éxit obtingut en aquest teatre per la célebre pel-lícola «Quo Vadis?», l'empresa d'aquest elegant colisseu ha disposat per a demá diumenge, quatre extraordinaries projeccions de la susdita pel-lícola; la primera, a les onze del matí, dues per la tarde, a les quatre i a les sis, i una per la nit a les deu. Per a totes aquestes sessions regirán preus económics, essent el de l'entrada general el de 25 céntims. Per a les esmentades projeccions se despatxen a comptaduría sense augment de preu.

Butlletí meteorológic

Día 30 maig

DEMATI

Baròmetre al nivell del mar . .	762'00
Temperatura a la sombra. . . .	25'2
Direcció del vent	S. O.
Humitat	59

TARDE

Baròmetre al nivell del mar . .	763'60
Temperatura a la sombra. . . .	22'3
Direcció del vent	N. E.
Humitat	62

EN LES VINTIQUATRE HORES

Temperatura.—Màxima: Sol, 30'3.—Màxima: Sombra, 23'2.—Mínima: Sombra, 10'3.—Reflector, 12'8.—Velocitat del vent, 350 kilòmetres.

INFORMACIO DE BARCELONA

L'Institució Catalana d'Historia Natural, celebrará la sessió mensual reglamentaria, demá a les onze del matí.

Avui dissabte, dia 31 del corrent, a dos quarts de deu se celebrará en el local de la Societat Esperantista «Paco Kaj Amo» (Montseny, 67, segón, Gracia), una conferencia pública, en la que'l conferenciant, senyor Sansalvador, disertará sobre'l tema: «L'idea de fraternitat en l'Esperanto».

En els examens celebrats a l'Audiencia Territorial de Valencia ha sigut declarat apte pel cárrec de Procurador dels Tribunals, don Joan Jardí Vidiella, natural de Roquetes, provincia de Tarragona, deixeble de l'Academia que en aquesta ciutat dirgeix don Baldomer Jardí.

Avui és tanca la matrícula per als dos cursos de taquigrafía (un de senyoretes i un altre de cavallers) que s'obrirán a la «Casa d'América».

Aquestes classes s'aplicarán segons el sistema del professor senyor Olavarrieta, que permet el domini d'aquella ciencia en un curs de dos mesos i significa una simplificació extraordinaria amb respecte als antics principis en que's basava l'estenografía.

Per a les senyoretes les classes serán els dimarts i divendres de 7 a 8 de la tarde, i per als homes els mateixos dies de 9 a 10 del vespre. Les hores de matrícula de 11 a 1 i de 4 a 7 a l'Administració de la «Casa d'América» (Passatge Méndez Núñez, núm. 10).

—El millor «Café L'Estrella», Carme, 1.

Un prestigiós mestre públic ens prega la publicació de lo següent:

«L'element més significat del Magisteri públic i les persones sensates que's preocupen d'assumptes pedagógics, lamenten la campanya sorda que's ve fent per elements de exagerat criteri religiós contra'ls recents decrets d'Instrucció Pública, decrets que podrán contenir coses discutibles, peró que revelen un desig de que's regeneri aquest ram.

Nosaltres hi veiem una cosa en la campanya que fa empendre a les dames católiques (?) el Comité de Defensa Social, i és que temen que amb la regeneració de l'Escola pública en les ciutats, perdi l'ensenyança confessional ont gosa de força i de prestigi. Peró, qué no consideren digna d'atenció l'escola rural, la més nombrosa, i també la més abandonada fins avui? De manera, que pels mestres oficials, consideraven que podien rossegar l'os de la miseria per poblets ont eren vexats per les Juntes locals, sense interessar-se mai per ells, mentres en el Ministeri d'Instrucció Pública s'hi cimbrejaven elements del seu braç, tota vegada que anant devallant caient l'escola nacional pujava i es nodría la confessional. Quina manca de caritat, senyors de la Defensa Social! Sapigeu veure-hi en sa part principal una regeneració i assegurança de la vida material del mestre en els pobles; i sabut és que assegurada aquesta, l'ideal pedagógic reflorirá amb l'esplendor que és de desitjar.»

—Les convalecencies llargues, agotament prematur, infatisme, enflaquiments, debilitat, i anemia, se corretgeixen amb el DINAMOGENO SAIZ DE CARLOS.

Ens comunica la Societat Astronómica de Barcelona que l'individu de la mateixa, don Salvador Raurich, ha conseguit fotografiar en el seu Observatori, la cometa 1913 a, descoberta per Schaumasse en l'Observatori de Niça. Apareix perfectament definida en les plaques obtingudes el 26 i 27 de maig, amb exposicions de 30 i 45 minuts, en quals dates passava a curta distancia de Wega de la Lira. Corresponent a l'aspecte telescópic visual, la fotografía acusa la forma d'una débil massa boirosa globular, sense cúa perceptible. El dia 26 presentava un lleuger augment de magnitut amb un viu centelleig.

Segons medició micrométrica realitzada el dia 27, el diámetre de l'astre alcança uns 5 minuts d'arc. La rapidesa de la seva marxa a l'Oest es de tal modo perceptible, que basten dugues observacions fetes amb interval d'un a dos minuts per a fer-se cárrec del seu moviment sobre'l camp estelat, prenent com a punts de diferencia els estels que' s'percebeixen en el seu veinatge; durant els 45 minuts d'exposició donada a la fotografía el dia 27, va recorre la cometa 7 minuts, 30 segons d'arc.

La circumstancia d'haver passat aquesta cometa des del dia 23 al 27 de maig molt próxim a les nebuloses de Messier 57 (anular de la Lira) i Messier 56, ha facilitat l'estima de magnitut, en efecte, el dia 23 la brillantor pogué considerar-se equivalent a Messier 56, pró posteriorment ha augmentat sensiblement de brillantor, si bé tot sembla indicar que haevnt alcançat la seva máxima proximitat a la Terra el dia 28 de maig sense augment molt pronunciat, aquest astre continuará mantenint-se en el domini del telescopi.

—Els berrets de palla més baratos es troben de venda en els magatzems OLD ENGLAND.

El diumenge darrer, la Societat Barcelonesa d'Amics de l'Instrucció, va celebrar la vetllada necrológica a la memoria del malaguanyat mestre don Antoni Rubio i Alvarez.

Oberta la sessió pel president Dr. Xavier de Benavent, don Antoni Soldevila, que actuava de secretari accidental, va llegir unes sentides quartilles alusives a l'acte.

El mestre don Sebastiá Solá va llegir un ben escrit discurs necrológic.

Va tancar l'acte, el Dr. Benavent, glosant lo que havíen dit els senyors Soldevila i Solá, donant les gracies a la concorrencia. Aquesta, que era distingida i nombrosa va premiar amb nodrits aplaudiments tots els discursos.

Ocuparen l'estrada, ademés del president, el senyor Vidal, en representació del governador civil; el regidor senyor Carraté en representació de l'arcalde; el senyor Bruguerolas en representació del Foment del Treball Nacional, el Dr. Bassóls i Prim per la Reial Academia de Medecina; el doctor Guillom Benavent, per la Facultat de Farmacia; el senyor Prió per la Defensa del Professorat particular; el senyor Miquel pel Gremi de professors particulars de Catalunya; don Josep Curach en representació de l'Academia d'Higiene de Catalunya; donya María Pallarés, en representació del Círcol Arenal i don Antoni Rubio Cortacans en representació de la familia.

Demá diumenge, a dos quarts de cinc de la tarde, el Centre de Cultura del Poble Nou, fará una visita al Club Montanyenc.

Amb aquest motiu, s'explicará per alguns dels seus socis, valent-se de projeccions, alguns dels estudis i treballs científics que l'esmentat Club porta a cap en les seves excursions.

La Societat d'Estudis Económics celebrará Junta general ordinaria demá, diumenge, primer de juny, a les onze del matí, en el seu domicili social, plaça de Santa Agna, 4, (local del Foment del Treball Nacional) per a la qual s'han repartit les corresponents convocatories.

Informació telegràfica

PER TELEFON I TELEGRAF

Madrid 30, de 12 matí a 9 nit

La darrera jornada parlamentaria

Difícil era la situació del senyor Salvatella des del moment que s'anunciá que definitivament en la sessió d'aquesta tarde parlaría'l senyor Maura.

No obstant, el diputat per Figueres conseguí un dels seus més senyalats triomfs amb el seu discurs d'avui.

A pesar de l'ansietat per oir al senyor Maura, la Cambra prestá la seva atenció constant a l'orador, que amb singular fortuna feu l'estudi de la passada crisi, i especialment de la sortida del senyor Barroso del ministeri i l'entrada del senyor Gasset.

Amb ser males les passades jornades pera'ls senyors Gasset i Romanones, la darrera fou pitjor.

Ni'l quefe del Govern esvaí els cárrecs formulats pel senyor Salvatella, peró sobre tot després de l'interpel-lació del senyor Barroso, no perque les paraules de l'exministre de Gracia i Justicia no fossin d'un correcte ministerial, sinó perque l'actitut de la majoría, elusiva i atenta amb el senyor Barroso, va estar molt freda i esquiva amb el senyor Gasset, quedá el Govern mal parat.

En el discurs del senyor Maura, amb els transcendentals poblemes que en la política espanyola ha plantejat, potser el senyor Gasset s'hauría vist obligat a liquidar la seva situació d'una manera definitiva amb la majoría.

N'hi ha prou amb una rápida ullada sobre l'amplíssima i fidel ressenya que del discurs del senyor Maura transmetem per a que no se'ns pugui titllar d'hiperbólics.

No un judici personal nostre, que això no valdría, sinó l'impressió general, encara que desdenyant opinions una mica exagerades, diu que'l senyor Maura ha posat avui fí a la situació de la política conservadora, al menys amb la seva actual organització.

Proverbial és el respecte i sumissió que sempre han tingut els conservadors amb el seu quefe. Cap dels grans oradors del Parlament espanyol, recullí de sos amics amb tanta freqüència l'entusiasta prova de res-
seva eloqüència.
pecte i admiració enfront la mágica de la

Les acotacions que apareixerán en el «Diario de Sesiones», dirán ben clarament ragrafs del senyor Maura l'entusiasme dels que poques vegades ha acompanyat als paseus correl-ligionaris. El final, fou eloqüentíssim, peró no commogué ni arrebatá als conservadors. La preocupació que embargá els seus ánims els impedía realitzar les expansions a que tantes vegades s'han entregat després de parlar el seu quefe.

Difícilment podrán els reporters haver recullit dels conservadors cap reprovació a la conducta del seu quefe, peró també és cert que sols els més íntims del senyor Maura l'el-logiaven.

El comte de Romanones conseguí al contestar al senyor Maura, grans aplaudiments de la majoría. Des de que está obert el Parlament fins avui, el president del Consell no havía conseguit, no ja tots, sinó que la major part l'aplaudís amb entusiasme.

Davant dels atacs del senyor Maura la majoría, esquiva amb el comte de Romanones i el senyor Gasset, s'ha refet.

Al sortir del saló de sessions en Romanones fou acompanyat per un nombrós grupu de diputats que l'aplaudiren fins al despatx pesridencial.

Sería tasca impossible recullir concretament les opinions sobre'l discurs del senyor Maura.

Hem parlat amb quasi tots els represen'ants gionalistes i recullirem una penosa impressió.

Amb tot el respecte, amb tota l'admiració personal que les virtuts i dots del senyor Maura els inspiren, no podíen menys de moment que exposar que'l quefe dels conservadors ha aparegut amb un rendiment total davant l'obsessió de 1909.

Amb pena—ens deien—hem vist al senyor Maura, a l'home il-lustrat que en anteriors Corts arribá a compometre la direcció de la política espanyoa no s'hagi pogut sustraure a l'influencia fatídica d'una fetxa. Avui ha oblidat en Maura els seus alts devers. La seva representació en la política espanyola, la complexitat d'interessos en litigi, no devíen deixar-lo portar de l'apassionament i predicar la crisi en les forces conservadores.

Entre'ls republicans recullirem les paraules més agudes i els judicis més terminants. En Maura—deien—no governará més.

El senyor Mella declarava que'l discurs del senyor Maura era d'una resolució varonil i plantejava, no una crisi del partit ministerial davant la Corona, sinó en la política.

Si'l poder moderador, el partit lliberal no's rectifica, si'l partit conservador queda exceptuat de turnar en el poder i no's troba fabrica un altre partit que alterni amb el liberal, el carro constitucional queda amb una sola roda, lo que equival a una volcada del régim.

«La Gaceta»

La «Gaceta» publica:

Reial ordre disposant sigui redactat en la forma que s'indica en l'article 83 dels aranzels judicials aprovats per decret de 6 de novembre de 1911. S'indica que sigui el 40 per 100 la quantitat que hagi de cobrar el procurador.

Convocant oposicions per a cubrir 60 places de metge-alumne de l'Academia Médico militar.

Bases del concurs per a optar al premi Canalejas de la Reial Academia de Jurisprudencia.

El rei ha arribat a dos quarts de deu del matí a Madrid.

A Sevilla hi ha fet poca estada, visitant les obres de la Corta de Tablada.

A l'arribar a Sevilla, les persones que hi havía a l'estació, han observat que'l rei estava contrariat.

El general Aznar ha explicat el motiu en aquesta forma:

Prop de l'estació d'Utrera, el guardabarrera 131, oblidant-se que venía el tren especial, va deixar en llibertat una nena d'un any, filla seva.

La nena s'ha quedat adormida sobre la vía.

A l'advertir-ho el guarda-barrera ha tractat de fer parar el tren, peró en aquell moment la nena ha aixecat el cap i s'ha ferit amb l'estreb de la máquina.

El rei, que ho ha vist, donant proves dels seus alts sentiments humanitaris, i comprenent el perill, perque el tren estava encara en marxa, ha saltat del vagó i ha acudit a prestar aussili a la nena.

Les persones del seguici i el ministre de Marina han recorregut uns vint metres que havíen passat des del lloc del succés.

El doctor Jimeno ha tractat d'aussiliar a la nena, peró aquesta ha mort als pocs moments.

El rei, impressionat, ha dirigit als pares paraules de consol i els ha entregat un donatiu.

Les admisions temporals

A primera hora de la tarde ha conferenciat amb el President de l'Alta Cambra el senyor Rahola, per a pregar-li posés a discussió el projecte d'admissions temporals.

El senyor Montero Ríos ha manifestat que això depenía de l'actitut dels conservadors i per lo tant si ells accedíen podría discutir-se aquesta tarde.

Com que's trobava present el Sr. Allende Salazar, ha exposat la seva opinió de que no oposaría cap obstacle a això.

De totes maneres estava subjecte al debat sobre'l Catecisme.

En concret rés s'ha acordat, car ademés se deia que la sessió no sería molt llarga perque molts senadors se disposaven a anar al Congrés per a escoltar el discurs del senyor Maura, i altres aniríen a l'enterrament de la marquesa de Urquijo.

El projecte de Mancomunitats

La fórmula per a esvair els escrúpols del senyor Montero Ríos, per a l'aprovació del projecte de Mancomunitat, consistirá en que'l comte de Romanones declari que no és qüestió de Gabinet, sinó «desig de Govern». Demanará l'aprovació del projecte, peró no l'imposará. Per lo tant, no's considerará fora del a majoría el que no la voti.

De Càdiç

Telegrafíen de Cádiz que'l rei tenía el propósit d'anar a Larache, peró ha sospés el viatge per les dificultats de desembarcar en aquell port.

Ha manifestat que hi anirá quan la reina hagi desocupat.

D'un esquelet

Un jove s'ha presentat a les autoritats dient que és possible que l'esquelet trobat en el carrer de Santa Agna sigui el del seu pare, un fabricant de cervesa desaparescut fa 15 anys, perque aquest freqüentava una casa de mal viure de l'esmentat carrer i també per la coincidencia de l'estatura.

Acord de vaga

Saragoça. — A conseqüencia de la vaga de metal-lúrgics, en la reunió de les directives dels gremis, se parlá de provocar el paro general de solidaritat amb els vaguistes.

Se va acordar nomenar una comissió que s'entrevisti amb els patrons per a gestionar una sol-lució.

Si les gestions resultessin infructuoses per intransigencies dels patrons, se va acordar la vaga egneral.

De Corunya

Corunya. — El jutjat d'aquesta ha requerit l'inhibició al de Puentedeume per a que deixi d'iniciar el sumari obert novament sobre la desaparició de Joan Manuel Pérez, que se suposa el va matar el capitá Sánchez.

Els óssos trobats en el Rancho de Vera han sigut remesos a la Reial Academía de Medecina Gallega per a que informi.

Del viatge del rei

Sevilla, 30. — Es coneixen alguns detalls de la noticia que vaig comunicar anit respecte a la desgracia causada pel tren en que viatjava'l rei.

A l'arribar prop d'Utrera'l tren disminuí la marxa repentinament. El rei guaitá a la finestreta i al veure que'l tren xafava a una nena, obrí la porteta i's tirá a la vía, estant el tren en marxa, per a prestar més aviat auxili a la nena.

S. M. corregué a auxiliar-la mentres parava'l tren.

El ministre de Marina i algunes altres persones del seguici se llançaren a terra, veient que'l rei havía resultat ilès, i auxiliaren i envenaren a la nena, que morí desseguida.

El rei va consolar a la mare i li entregà un donatiu.

La nena era filla d'un guardabarrera. Jugava amb la seva germaneta i quedá casi dormida sobre la vía.

Al sentir el soroll del tren intentà fugir, però era ja tard.

El maquinista s'esforçà en contenir la marxa del convoi.

S'elogia per tal acte i generositat al rei, que exposà la seva vida al tirar-se a terra des de la finestreta amb el noble propòsit de salvar a l'infeliç criatura.

Una encepegada

Es fan molts comentaris sobre la planxa d'«El Imparcial», que assegurava que ahir no havía passat rès en les Corts, dient en la seva informació que'l comte de Romanones i el senyor Gasset quedaren molt amics i que rès ocorría.

Efectivament, el comte de Romanones, no participant dels optimismes del «trust» fiança tant aviat com ha arribat el rei. periodístic, ha plantejat la qüestió de con-

Després del discurs d'acusació del senyor Maura no podía ocorre altra cosa.

Del crim rocambolesc

Se digué que'l capitá Villanueva, secretari del jutjat militar que instrueix procés sobre l'assassinat del senyor García Jalón, havía manifestat que perdíen el temps lamentablement els funcionaris judicials que volen que entengui en l'assumpte la jurisdicció ordinaria.

El capitá Villanueva ha desmentit que hagués fet tals manifestacions, afegint que és partidari del fur de guerra, però que no ha exposat cap judici respecte aquest assumpte, que han de resoldre els tribunals.

Ha sigut posat en llibertat el senyor que fou detingut per infondir sospites a causa d'haver preguntat ont estava el calabóç del capità Sànchez i ont donaven les seves finestres.

El jutge militar, després de pendre-li declaració, ha comprès que'l fi que perseguía l'aludit senyor era simple curiositat, encara que perillosa per infondir sospites.

S'atribueix gran importancia a la diligencia practicada anit pel jutjat militar.

Se diu que en el careig entre'l capità Sànchez i el soldat Manuel Polo, aquest llançà acusacions contra el capità. Sembla que entre altres coses digué que havía vist varies vegades entrar a l'Escola Superior de Guerra a en Jalón del braç de María Lluisa.

Es diu que la família del senyor García Jalón nomenarà acusador privat en la causa, citant-se per a això noms d'advocats de primera fila de Madrid.

En les presons militars sols se permet la comunicació dels detinguts amb el públic els dimarts i divendres.

Avui han pogut parlar per primera vegada els periodistes amb el cabo i ordenances detinguts.

Dos periodistes celebraren una interviú amb aquells.

Ocupen els ordenances quatre cel-les separades.

Les Cambres

Congrès

A primeres hores el Congrés está molt desanimat.

Pocs diputats i menys encara de representació.

A les 3'15 ocupa la presidencia el senyor Villanueva.

Se llegeix la comunicació manifestant que'l Govern se troba en crisi i s'aixeca la sessió després d'acordar que per a la próxima s'avisará a domicili. R

Senat

A les quatre menys vint declara oberta la sessió el senyor Portuondo.

Als escons rojos hi ha molts pocs senadors.

El banc blau desert.

El marqués de LAURENCIN, com a secretari, dóna lectura d'una comunicació del Govern a les Corts que diu que havent-se declarat el Govern de S. M. en crisi prega que's sospenguin les sessions fins que's resolgui.

S'avisará a domicili als senyors senadors per a la próxima.

Acte seguit s'aixeca la sessió.

De Catalunya

Banyoles

No ha aparegut encara cap dels cadavres de les víctimes, i va tement-se ja que no surtin a la superficie per efecte de les corrents inferiors que hi há en el llac, que tal vegada els hagi arrastrat fins punts fangosos, ont envoltats pel llot, l'ascensió dels mateixos a la superficie s'ha fet dificilíssima, sino impossible.

Lleida

S'ha fixat definitivament la relació nominal dels propietaris de les finques que han de ser ocupades en els termes municipals de Granadella i Grañena de Cervera, amb motiu de la construcció dels troços primer i segón de la secció de Coll de Rafel a Granadella, corresponent a la carretera de Lleida a Flix i troç primer de la de Cervera a Rocafort de Queralt.

Sant Sadurní d'Anoia

El concert qual celebració s'anuncia en l'Ateneu Agrícola de nostra vila per al diumenge, dia primer de juny, promet constituir un aconteixement musical.

El programa, qual execució correrá a cárrec de 70 professors d'orquestra d'aquesta capital, amb la cooperació de l'orquestra «Els Escolans» d'aquesta, el composen «Egmon», den Beethoven; «Darrera primavera», den Grieg; «Minueto», den Gluck; «Cant de primavera», Mendelshon; «Minuet gótic», den Brellenairn; la Simfonía núm. 13, Haydin; «Llarg», den Haendel; tres composicions del mestre Ferrer Vidal; l'«Aria de corda», den Bach i la «Dança húngara», den Brahms.

L'importancia que revestirá el concert i la calitat dels executants, fa preveure que constituirá un veritable succés.

Informació de l'estranger

Visita de quefes d'Estat

París. — Es diu que'l president de la República, Mr. Poincaré, fará aquest any la visita oficial al Tzar.

Diuen de Berlin que'l projecte de visita del Tzar als sobirans anglesos ha quedat abandonat, puix la familia imperial anirá a Crimea, a causa de que han sigut prescrits al Tzrevitch els banys de Boue.

Un despatx de Sant Petersburg anuncia que'l rei d'Anglaterra visitará al Tzar aquest estiu, provablement a fins de juny.

Per la pau

París. — Un tractat preliminar de pau fou firmat a les 12'50 del mig día pels delegats turcs i balkánics, sense cap modificació, peró cada firma va acompanyada d'una cláusula adicional relativa a les diverses qüestions que están sense sol-lucionar.

Mort d'un aviador

París. — L'oficial aviador Kreydn, ha caigut amb son monoplá en l'aerodrom de Bourges, morint a conseqüencia d'haver-se fracturat el crani.

Gestió de les potencies

París. — Les grans potencies portarán a cab determinades gestions col-lectives a Belgrado i Sofía per a afirmar el manteniment de la pau entre Bulgaria i Serbia.

DARRERA HORA

Madrid 31, de 1 a 3 matinada

De la crisi

El president

Durant tota la tarde el comte de Romanones ha permanescut en son domicili, essent visitat pels ministres i casi tots els diputats i senadors ministerials que's troben a Madrid.

La solució

En mig de l'enorme confusió política regnant a última hora de la tarde, l'opinió dominant era de que serán ratificats els poders al comte de Romanones.

Tots els periòdics són d'aquesta opinió excepte «La Epoca», que diu que queda descartat tot lo que signifiqui ratificació de confiança.

No són cridats

Fins a les set de la nit els senyors Montero Ríos i Villanueva no havíen rebut ordre d'anar a Palau.

Els conservadors

Els conservadors afirmaven que la sospensió de les consultes ha obeít a donar lloc a que retornin els senyors Besada i Cierva que són a Pamplona i als quals s'ha avisat telegràficament.

En Lerroux

En Lerroux ha dit que aquesta no és una crisi ordinaria que pugui resoldre's amb la sola confiança de la corona. Havent-se plantejat en el Parlament, és el Parlament el que la deu resoldre, segons l'opinió de tots els grupus polítics.

El «Diario Universal»

Aquest periòdic diu que ahir en Maura va ficar la política esanyola en un carrerò sense sortida, encara que en Romanones gallardament vulgui trèure-la del carrerò.

En Romanones declara

En Romanones a l'arribar a son domicili s'ha sentit indisposat, havent-se tingut de posar al llit durant dugues hores.

L'ha visitat en García Prieto per a manifestar-li la seva actitut i la dels seus amics, la qual es d'incondicional adhesió.

En Romanones després ha passejat en cotxe, acudint al vespre a la presidencia.

«El Mundo»

El president després ha declarat que la situació política és sumament greu, i que la sol-lució será laboriosa donada la declaració den Maura de no volguer el poder.

Ha afegit que no reté el poder per l'ambició personal. Ahir, ha dit, no vaig defensar la meva persona sinó'l partit lliberal.

Les meves relacions personals amb en Maura son cordialíssimes.

Conec el criteri dels presidents de les Cambres, dels ministres i dels prohoms lliberals tots aplaudeixen la meva actitut, i encara que conferenciem freqüentment és sols per a solventar detalls.

Aquest periòdic diu que una personalitat conservadora, se proposava aixecar-se en el Congrés i guardant tot respecte per a en Maura, mostrar-se disconforme amb el discurs d'aquest.

Més del crim rocambolesc

La María Lluisa

El jutjat militar ha estat avui à la presó de dònes, prenent declaració a la María Lluisa, la qual s'ha ratificat en ses declaracions anteriors dels enmascarats, peró ja no acusa categòricament ni a l'ordenança ni a l'assistent.

Els soldats empresonats

Avui día de visita a les presons militars, els periodistes s'han entrevistat amb els soldats presos, els quals no han afegit rès de nou a les manifestacions fetes.

Insubordinació

Càdiz. — A bordo d'una fragata italiana s'han insubordinat quatre mariners intentant agredir al capità.

Aquest demanà auxili, acudint-hi carrabiners que detingueren als revoltosos.

Un d'ells intentà fugir llançant-se al mar. Detingut després intentà agredir amb un danivet al carrabiner.

El foc d'aquesta matinada

A dos quarts de dugues d'aquesta matinada s'ha declarat un foc en les cotxeres dels ómnibus «La Catalana», instal-lades al carrer d'Aribau, 232.

El foc ha pres desseguida gros increment. Dels dos departaments destinats a dipósit de palla, s'en ha cremat per complet un, ensorrant-se la teulada amb gran estrépid. A l'hora de tancar aquesta edició és treballa febrosament per a salvar l'altre dipósit, encara que's creu que tots els esforços que es facin serán inútils .Tal és l'importancia del foc.

En el lloc del succés hem vist als regidors senyors Garriga i Marial.

Han acudit les bombes Central i dels quarterets de Santa Agna i Gracia, amb retens de bombers comanats pels quefes senyors Boqueras i Auber.

A contemplar el foc hi anà una gran gentada. L'aspecte del mateix era imponent.

Continúa encara sense ésser dominat l'incendi quan escrivim aquestes ratlles.

De la Comandancia Municipal telefonen al moment de tancar l'edició que'l foc s'extén per moments, presentant caràcters de no acabar gaire aviat.

Informació de Catalunya

Caldetes

FESTETJOS ESTIVALS. — La societat «Foment de Caldetes», l'objecte de la qual és la millora i propaganda d'aquella bonica i enriolada població de la costa llevantina catalana, ens participa el seu propósit de desenrotllar durant aquest vinent estiu un extens i variat programa de festetjos de carácter públic.

Per al major encert en el seu comés, i desitjant aprofitar tota classe d'iniciatives i ofertes que's jutgin d'utilitat i adequades a les condicions i medis de la població, el «Foment» admetrá per escrit dirigit al seu president, abans del día 30 de juny proper, tota classe de proposicions, encaminades a donar al programa en projecte, que's publicará a mitjants del vinent juliol, tota la varietat i possible atracció.

«Foment de Caldetes» compte per als seus propósits amb el decidit concurs del veinat i autoritats locals, així com amb el de múltiples i valiosos elements de la colonia forastera, tots els estius nombrosíssima en dita població, i que promet ser-ho molt més en el present any, a jutjar per la demanda d'hostatges que reben tant els particulars com el propi «Foment», que gratuitament ofereix tota classe d'informes.

ESPECTACLES

Teatre Tívoli Gran companyía de sarçuela i opereta Emili Duval i Juliá Vivas. Avui dissabte, a un quart de deu. Primer

Las mocitas del barrio

Gran éxit ASALTO A LAS DAMAS

Tercer Exit colossal de la gentil artista

La Argentinita

Quart *Molinos de viento*

Dinmenge tarde i nit, grans funcions. Vinenta setmana gran estrena de la opereta en 3 actes

El dominó lila

Teatre Novitats

Companyía cómico-dramática del Teatre de la Comedia de Madrid. Avui dissabte 31 de maig. Nit a un quart de deu.

Debut de la Companyía

Primer ESTRENA

de la comedia en un acte dels germans Quintero

Sin palabras

Segón ESTRENA

de la comedia en tres actes de G. Martinez Sierra

Madame Pepita

Demá diumenge tarde i nit dues grans funcions. Se despatxa en Comptaduría.

Gran Teatre Espanyol

Tarde a les 6. Nit a tres quarts de deu. Extraordinaries projeccions de la pel-lícola de fama mundial

Quo Vadis?

Sis parts a quals més interesants. Grandiosos quadres del «Incendio de Roma» i «Entrega de los cristianos a las fieras en el circo romano». Preus económics. Entrada 25 céntims. Demá diumenge 4 extraordinaries sessions. Pel dematí a les 11. Tarde a les 4, a les sis i nit a les deu. Se despatxa en Comptaduría sens aument.

Teatre Cómic Avui dissabte a les nou. Comiat de

Ursula López

Cartell monstre, 5 actes. Primer «El nuevo testamento». Segón «La República del amor», per Ursula López. Tercer «La alegre trompetería», per Ursula López, Quart «La corte de Faraón», per Ursula López. Quint «La niña de los besos», creació immillorable de Ursula López, La funció de demá diumenge no se anuncia per estar aquesta Empresa en negociacions amb la de Málaga per a obtindre que Ursula Lòpez pugui donà un altre funciò i el comiat del públic que sols pot asistir al teatre els dies festius. Per a donar lloc als assaigs de la opere-

ta «Las Bayaderas», se sospendrá la funció popular del vinent dilluns, tarde. En breu grans debuts.

Saturn Parc

El millor Parc amb els sports i atraccions més notables i grans del món entre els quals figuren els monumentals Witching Waves», sport més volgut pels elegants públics de París i Londres. «Els Urals», model de muntanyes russes de férreia construcció les més emocionants i les de millor seguretat que hi hà a Europa.

Amenitzarà tarde i nit per la notable banda del regiment de Alcántara. Entrada de passeig 10 cèntims Avui inauguració del teatre-cine amb sorprenents pellícoles. Així mateix está próxim a inaugurarse el gran invent teatral mai vist a Espanya TANAGRA.

Nota: A instancies de alguns asidus concurrents al sport «Witching-Waves», aquesta Empresa no obstant l'immens cost que en si porta dit sport ha accedit a reformar el seus habituals preus en la forma següent:

Primera volta. . . . . 0'50 ptes.
Voltes succesives. . . . 0'25 »
Abonaments de 12 voltes. 3 »

FRONTO COMTAL

Gran partit per a avui a dos quarts de cinc a 50 tantos.

Entrada 1'00 ptes.

Nit a un quart d'onze gran partit extraordinari.

ROJOS: Ortiz, Teodoro.
BLAUS: Vicandi, Lesorraga.
A rebotre seguers.
Details per cartells.

TURO PARK

Avui dissabte a les nou de la nit

Inauguració de la
Temporada d'estiu
Gran castell de focs artificials
Concert per la
Banda de Caçadors de Barcelona
Espléndides atraccions

Ober tots el díes tarde i nit. Servei extraordinari de trens i tramvies.

Entrada, 25 céntims

Gran aconteixement artístic en LA BOHEMIA MODERNISTA

CASANOVAS, 3 1 5

Avui dissabte a les onze de la nit en el saló de ball més gran del món adornat en forma de un veritable jardí de rosers, crhistis i franses, tindrà lloc el gran ball florit en el que en la primera part i en honor a la reina de la festa, se executara un gran galop amb batalla de roses, confetti i serpentines. Amplian la decoració totes les llotjes estaràn adornades amb grans toies de roses. Tota la direcciò del decorat está encomanada al acreditat floricultor don Josep Casol. L'espectacle que fará nostre Palau alegre sols es comparable amb el WATERINC POS CLUBS BAIOT DE LONDRES. Condicions: Les senyoretes entrada de franc i seràn obsequiades amb bouquet mediant la seva bona indumentaria i els senyors entrada una pesseta.

Concerts

Palau de la Música Catalana

Associació Wagneriana
Orfeó Catalá
Centenari WAGNER
Avui dissabte 31

a dos quarts de deu del vespre. IV FESTIVAL D'ABONAMENT,

«Himne a Wagner». L'holandés errant», chor de filadores, «Lohengrin», salve de noces, i III acte complet del

PARCIVAL

Localitats per a'l concert d'avui a taquilla. DIUMENGE dia 1 de juny, 4 tarde, únic festival extraordinari a fora d'abonament. MARXA IMPERIAL. MESTRES CANTAIRES, II quadre del III acte, HIMNE A WAGNER, RIENZI, pregaria, TRISTANY I ISOLDA. escena darrera

PARCIVAL

escena de la consagració del Grial, completa. Localitats: Pel festival del diumenge en condicions especials pels socis de l'Orfeó Catalá i Wagneriana al magatzem de música casa Dotesio 1 i 3. Portal de l'Angel.

Gran Edén Concert

Assalt, 12.

Music-Hall, Conçert. Restaurant Parisièn

ALCAZAR Gran Cafè Concert. Restaurant de primer orde. Sarsueles alegres. Continuament Grans Debuts.

ROYAL CONCERT «MUSIC-HALL»

Marqués del Duero, 106, davant Teatre Comtal

Grans Concerts tots els díes tarde i nit, per una important «Companyía de Varietés».

La Gran Peña Music-Hall Sant Pau, 83 Telèfon 3068

Tots els dies tarde a dos quarts de quatre i nit a dos quarts de deu. Conçerts per la Companyía varietés i grans espectacles de regal.

Cinematógrafs

Gran cine saló Doré

Avui dissabte colossal programa de cine i varietés,

1-2-3-4 Debuts 1-2-3-4

«Pilar Guitart», canzonetista, «Luz Ideal», ballarines, els célebres jongleurs

1-2-3-4-5 Mongador

la célebre i única troupe japonesa

1-2-3-4-5 Ando 1-2-3-4-5

els quals presenten els seus arriscats treballs amb una riquesa de detalls, imposible un altre igual, evaluantse el valor de la presentació

20,000 duros, 20,000

Al Doré per a admirar el millor programa de varietés que hi hà avui a Barcelona.

SANT PAU, 85 **DIANA** **CINES** ARIBAU, 4 **ROYAL**

Entrada general. . . . . . . 10 céntims:
Preferencia. . . . . 20 »

Avui dissabte, programa espléndid. Estrenes «Especulador en cereales». 998 m.. Nordisk «El calvario de una princesa», 590 m. Pathé color, «Ladrones del gran mundo», «El color del hogar», éxit «El ovillo negro», 855 metres Cines, «El teatro de la muerte», 850 m. Pasquali, «El sub gobernador», «Revista Pathè núm, 220» i altres varies. Demà diumenge gran secció vermouth de 11 a 1. El dilluns dia de grans estrenes. «Una fuga por las nubes», «El hombre tràgico».

DIVERSIONS PARTICULARS

MUNDIAL PALACE.—Concerts Santos tots els díes. Coberts desde pessetes 3'50. Els divendres, boullaibaise. Dissabte menú corrent i vegetariá.

Butlletí comercial

30 Maig de 1913

Moviment de Borses

BORSA DE BARCELONA

Cotisació oficial

	Oper.	Diner	Paper
Londres, 90 dies vista	.....	26'92	.....
— xec	27'42	.....	27'42
Paris, xec	....	....	8'75
Madrid y plasses banca, a 8 d v.	.....	0'30	.....

Efectes públics

	Oper.	Diner	Paper
Deute Int. em. 1908 serie A...	85'15	.....	.....
— — — — B...	82'00	.....	.....
— — — — C...	81'90	.....	.....
— — — — D...	81'50	.....	.....
— — — — E...	81'10	.....	.....
— — — — F...	81'00	.....	.....
— — — — G. H.	86'00	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— Amortisable serie A...	100'60	.....	.....
— — — — B...	100'25	.....	.....
— — — — C...	100'25	.....	.....
— — — — D...	100'10	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — — F...	.....	.....	.....
— — — dif. series.	.....	.....	.....
— — — serie A...	91'50	.....	.....
— — — — B...	.....	.....	.....
— — — — C...	.....	.....	.....
— — — — D...	.....	.....	.....
— — — — E...	.....	.....	.....
— — — dif. series	.....	.....	.....
Títuls Deute Mpal. 1903-4-5...	.....	.....	.....
— — — 1906 A B C	94'62	94'50	94'75
— — — 1907	.....	94'50	94'75
— — — 1910	.....	92'75	93'25
— — — 1912	.....	92'75	93'25
— — Maig 1899, Ensxe.	95'75	.....	.....
— — Abril 1907, Ensxe.	.....	.....	.....
— — Reforma 1905	.....	92'35	92'65
— — Mun. de Sarrià	.....	99'25	99'75
Emprèstit Diputació Prov.	100'00	99'75	100'25
Port de Melilla y Xafarines	105'50	105'25	105'75

Obligacions

	Oper	Diner	Paper
Nord d'Esp., prior Barcelona	.....	.....	.....
— Lleida, Reus, Tar.	.....	.....	.....
— Villalba a Segovia	.....	94'25	94'50
— esp. Alm. Val. Tar	94'37	94'25	94'50
— Osca a Fr.a, alt. lin.	93'50	93'35	93'65
Mines Sant Joan Abadeses	.....	79'25	79'75
Tarragona a Barc. y Fransa	.....	57'00	57'25
Madrid, Sarag. Alic., serie A.	.....	104'75	105'25
— — — B..	100'50	100'25	100'50
— — — C..	93'75	93'65	93'85
— — — D..	90'87	90'75	91'00
Madrid a Barcelona, directes	.....	.....	.....
— — Reus a Roda.	.....	53'25	53,85
Alm. Val. y Tarrag., no adher.	.....	61'	61'50
— — adherides	.....	76'65	76'85
Med. Zam. Or. Vigo, em. 1880.	.....	48'	48'50
— — — 1883.	.....	48'	48'50
— — serie G y H.	76'75	76'75	77'25
Asturias, Gal. y León, 1.a serie.	.....	.....	.....
— — 2.a hipo.	.....	.....	.....
Valladolid a Med. de Rioseco.	.....	.....	.....
Madrid, Cácer. Port., serie 1.a	103'00	102'50	103'00
— — — 2.a	.....	.....	.....
— — — 3.a	.....	91'50	92'
— totsels cent. impars.	.....	91'50	92'
Basc-Asturià, 1.a hipoteca	.....	.....	.....
— 2.a —	.....	103'25	103'75
Cariñena a Saragossa	.....	.....	.....
Olot a Girona	.....	.....	.....
Companyia General Tramvies	.....	.....	.....
— An. Tr. Bar. Ens. G.	.....	.....	.....
— Tr. Bar. S. A. y ext.	.....	93'00	93'50
— Barc. Elec.	.....	100'	100'50
— —	89'70	98'75	99'25
Companyia Transatlántica	.....	92'50	93'00
Canal d'Urgell	.....	81'25	81'75
Soc. Gen. Aigües Barc.	.....	.....	.....
— — —	.....	.....	.....
Comp. Gen. Tab. de Filipines.	.....	100'	100'50
General Sucrera d'Espanya	.....	.....	.....
Comp. Asfalts Asland	.....	.....	.....
— — preferents	.....	93'	93'50
Port de Barcelona, em. 1905.	.....	.....	.....
— — — 1908.	.....	.....	.....
— — Circul. 1909.	.....	.....	.....
— — — 1910.	.....	.....	.....
— — — 1911.	104'00	.....	.....
— — — 1912.	.....	.....	.....
Port de Tarragona	.....	.....	.....
Bonos pref.—Comp. reg. Ebre.	93'25	93 00	94'00
Societat Catalana Gas	.....	.....	.....
Foment Obres y Construc.	.....	97'00	97'50
Comp. Cotxes y Automóbils	.....	99'00	99'50
Siemens Schuckert, Ind. Elec.	99'25	98'75	99'25
Societat Valenciana Elec	99'50	99'50	100'00
Navegació y Industria	.....	.....	.....
Societat Carbons de Berga	.....	95'25	95,75

Accions

		QUEDA	
	Oper	Diner	Paper
Banc de Barcelona	.....	.....	.....
Banc Prestams y Descomptes	.....	.....	.....
Catalana General de Crèdit	.....	.....	.....
Societat de Crédit Mercantil	42'12	.....	.....
Comp. Reial Canalisació Ebre.	.....	.....	.....
Ferrocarrils Andalusos	.....	.....	.....

BORSI Y CANVIS

Informació de la casa FILLS DE F. MAS SARDÀ *Rambla del Mitg, 22.*

Borsí del matí	Obre	Tanca
Interior, fi de mes	80'82	80'92
Alacants, ídem	102'00	102'00
Nords, ídem	104'40	104'30
Orenses ídem	.....	28'85
Colonials, ídem	.....	.....
Andalusos, ídem	.....	68'65
Cotons N/D.	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Borsí de la tarde		
Interior, fi de mes pròxim	81'11	81'12
Alacants, ídem	102'00	101'85
Nords, ídem	104 25	104'15
Orenses, ídem	.....	.....
Colonials ídem	.....	.....
Andalusos, idem	.....	68'65
Banc Espanyol de l'Illa de Cuba	.....	.....
Cotons N/D	.....	.....
Catalanes	.....	.....

Canvis de moneda

Alfons	8'30 p. 100
Isabels	11'30 —
Unses	8'40 —
Or de quatre durus	8'10 —
Or de un y dos durus	7'30 —
Dollars	11'30 —
Lliures esterlines	27'20 ptes.
Francs	8'40 p. 100
Marcs	133'50 —

Borsa de Madrid

Interior comptat	80'95
— fi de mes	81'00
— — pròxim	81'15
Amortisable 5 per 100	99'95
— 4 per 100	.....
Banc d'Espanya (accions)	459'00
Accions Tabacalera	297'50
Riu de la Plata	467'75
Sucrera preferents	.....
— ordinaries	.....
— obligacions	.....
Francs	108'80
Lliures	.....

Plassa de Barcelona

COTONS

Informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

LIVERPOOL, 30 *de maig*

	Anterior	Avui			
	Tanca	Obre	2.a	3.a	Tanca
Disponible	6'61	....	....	6'61	....
Abril-Maig	6'40	....	....	..	6'38
Maig-Juny	6'39	6'38	6'38	6'38	6'38
Juny-Juliol	6'35	....	....	....	6'34
Juliol-Agost	6'34	6'33	6'33	6'32	6'32
Agost-Setembre	6'24	6'23	....	...	6'22
Setembre-Octubre	6'12	....	....	....	6'11
Octubre-Novembre	6'05	6'05	6'04	6'05	6'05
Novembre-Desembre	6'02	...	....	....	6'02
Desembre-Janer	6'01	....	....	....	6'01
Janer-Febrer	6'01	6'01	6'00	6'02	6'01
Febrer-Mars	6'02	....	....	....	6'02
Mars-Abril	6'02	....	....	....	6'03

ALEXANDRIA, 30 *de maig*

	Ant.-Obre	Avui-Obre	Tanca
Juliol	18'17	18'14	9'82
Novembre	18'05	18'03	9'57

NOVA YORK, 30 *maig*

	Anterior	Avui		
	Tanca	Obre	2.a	Tanca
Disponible	11'80	.....	.....	
Maig	11'47	.....	.....	
Juliol	11'33	.....	.....	
Agost	11'11	.....	.....	
Setembre	11'05	.....	.....	
Octubre	11'06	.....	.....	
Desembre	11'02	.....	.....	
Gener	11'06	.....	.....	
Març	11'12	.....	.....	

NOVA-ORLEANS, 30 *de maig*

	Anterior	Avui	
	Tanca	2.a	Tanca
Disponible	12'5 16	.....	
Juliol	11'91	11'90	
Agost	11'53	11'52	
Setembre	11'29	.....	
Octubre	11'15	11'15	
Desembre	11'14	.....	

Arribades als ports dels Estats-Units 24,000 bales en 1 dia, contra 12,000 de l'any anterior.

Preus corrents de cotons en rama, donats per la junta Sindical del Colegi de Corredors Reials de Comerç de Barcelona, en pessetes els 100 kilograms.

Procedencia	Middling fair	Fully good midd.	Good Middling
N.-Orl.-Texas	198 a 200	191 a 193	188 a 189
Altres ports	... a ...	189 a 191	186 a 190
	Fully mid	Middling	Lowmid
N.-Orl.-Texas	185 a 187	186 a 188	000 a 000
Altres ports	183 a 185	180 a 182	000 a 000

OLIS D'OLIVA

Informació de la casa J. Regás.

Dia 30 maig

Els 100 kilos, fòra consum

Andalús, nou	de 113'03 a 117'40	pessetes
Baix Aragó	de 156'50 a 182'00	—
Borges	de 143'50 a 165'25	—
Tortosa	de 139'25 a 163'90	—

Mercat en tendencia a l'alsa

Estació del Bogatell: Existencia .... 3 vagons
— — Arribades .... 1 —

OLIS REFINATS

Encaixes de 5 bidons de 4 litres

Regàs, extraverge	8'50	pessetes caixa
— Superfi	7'50	— —
La Trompeta	6'50	— —

CAFÈS Y SUCRES

Informació de la casa RAMON GAISSERT Y C.a, *carrer Princesa 61.*

HAVRE, 30 *maig*

Cafè (good average)	Obre	Tanca
Maig	68'00	68'00
Juliol	68'25	68'25
Setembre	68'25	68'85
Desembre	68'25	68'25
Mars	68'50	68'50

Sostingut.

NOVA-YORK, 30 *maig*

Cafè (Tipo núm. 7)	Obre	Tanca
Maig	.....	10'73
Juliol	.....	10'72
Setembre	.....	10'91
Desembre	.....	10'93

Sostingut.

PARÍS, 30 *maig*

Sucre (núm. 3)	Obre	Tanca
Maig	30,75	30'87
Juliol-Agost	31'37	31'37
4 Octubre	31'75	31'75

Calma.

HAMBURG, 30 *maig*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Maig	9'40	9'35
Agost	9'65	9'60
Oct.-Des.	9'72	9'65
Janer-Mars	9'87	9'80

Calma

LONDRES 30 *maig*

Sucre (Base 88 per 100)	Obre	Tanca
Agost.	9 6 1/2	9/6 1/4
Octubre-Dbre	9 7 3/4	9/7 1/2

Calma.

LLANA

HAVRE, 30 *maig*

Buenos Aires	Obre	Tanca
Gener	190'00	190'00

Calma

METALLS

HAMBURG 30 *maig*

COURE	Obre	Tanca
Maig	136'75	137'25
Setembre	137'50	137'75

Sostingut.

PEBRE

HAVRE, 30 *maig*

Tellicherry	Obre	Tanca
Maig	61'	.....
Septembre	62'50	.....
Desembre	63'50	.....
Mars	64'50	.....

Sostingut.

ALCOHOL

Paris		Tanca
Juliol-Agost	41'25	41'25
3 Octubre	42'	41'75

Calma

DROGUES

Informació de la casa VIUDA Y FILLS DE G. BOADA Y TRAVESSA, *plassa Antic Born 12.*

Dia 30 maig

Preus per 100 kilograms franc envàs y estació o moll de Barcelona, salvo variació

	Pessetes
Nitrat de sosa 95 per 100 riquesa y 15/16 per 100 ázoe	33'00
Sulfat ferro cristallisat	6'50
— — pols	7'00
— — cristallisat per 10 tonelades	...
— — pols — 10 —	...
— amònic 20/21 ázoe	42'50
Clorur potassa 80/85 equivalent a 50/52 per 100 potassa pura	25'50
Sulfat potassa 90/95 equivalent a 48/51 per 100 potassa pura	29'50
Superfosfat cals mineral 12/14 per 100 àcid fosfòric soluble	6'35
Superfosfat cals mineral 14/16 per 100 àcid fosfòric soluble	7'40
Superfosfat cals mineral 18/20 per 100 àcid fosfòric soluble	8'25
Superfosfat cal òssos 18/20 per 100	11'00
Escories Thomas 15/17 per 100 àcid fosfòric soluble	8'50
Kainita 12/13 per 100 potassa pura	8'50
Sulfat coure 98/100 puresa	63'30
Sofre en sacs de 40 kilos; el sac	7'50
— — — 20 — —	2'75
— flor en sacs de 50 kilos; el sac	17'00

Imprempta y estereotipia, Fortuny, 2 ter.

Abans d'anar a l'estranger, prengui vostè de 30 a 60 lliçons en **THE BERLITZ SCHOOL** i vostè s'evitarà no pocs apuros

Pelai, núm. 58.-Telèfon 3,303 Classes des de 5 ptes. al mes

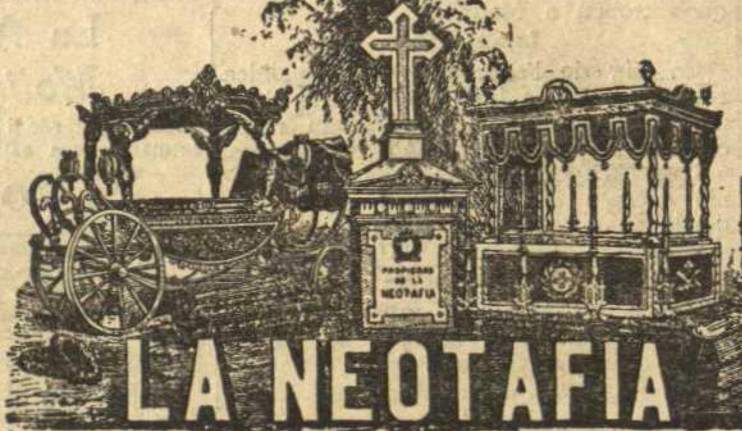

Gran Empresa Funeraria
Societat Anónima

40 SUCURSALS AMB TELÉFON A BARCELONA Y POBLES AGREGATS

ENTERROS DESDE'L MÉS SUMPTUOS AL MÉS MODEST; D'AQUESTS DESDE 25 PTES.

Central: Rambla Catalunya, núm. 29 - Teléfon 397
Tallers, fábrica y cotxeres: CAMPO SAGRADO, 24 - Teléfon 2.691
ESTUFA DE DESINFECCIÓ PORTÁTIL A DOMICILI, ÚNICA A BARCELONA

Banc Hispano-Americà

Societat anònima
Capital 100 mil'lions de pessetes
Direcció telegràfica: HISPAMER

SUCURSALS a
Málaga (edifici propi)
Granada (Granvía Colón, 8)
Saragoça (Coso, 31)
Sevilla (edifici propi)
Corunya (edifici propi)

SUCURSAL A BARCELONA
Fontanella, 6 1 8 (Edifici propi)

Casa central a **MADRID**
Carrer Sevilla, número 1
(edifici propi)

Realitza, donant grans facilitats, tota classe d'operacions bancaries i de crèdit. Compra i venda de valors espanyols i estrangers. Descompte i cobrament de lletres, cupons i títols amortitzats. Canvi, compra i venda de bitllets i monedes estrangeres, Comptes corrents en moneda nacional i estrangera. Cartes de crèdit i girs sobre tots els paisos. Préstams i comptes de crèdit sobre valors nacionals i estrangers. Custodia d'alhages i valors, etc., etc.

Cambra acuiraçada per a caixes de lloguer

El Banc Hispano-Americà té a disposició de la seva clientela i del public en general, dintre d'una CAMBRA ACUIRASSADA construida en el mig de l'edifici de la seva propietat, amb tota classe de garantíes de seguretat que ofereixen aquestes construccions, segons els avenços moderns, varies seris de Caixes de Lloguer per a guardar valors, joies i documents, als preus i dimensions següents:

Nombre de la serie	Dimensions en centímetres			Preu d'abonament			
	Alt	Ample	Fons	Mes pessetes	Trimestre pessetes	Semestre pessetes	Any pessetes
1	13	21	50	5'—	10'—	15'—	25'—
2	24	34	50	7'50	15'—	25'—	40'—
3	24	44	50	15'—	40'—	60'—	100'—
4	50	44	50	25'—	50'—	85'—	150'—
5	50	90	50	35'—	80'—	125'—	200'—

Departament especial per a bultes en dipòsit i custodia

SERVEI *9 del matí a 1 de la tarde*
4 de la tarde a 8 de la nit

MARIN — OPTIC

Gran assortit en gafes y lentes de cristall de roca de primera classe, a 6 PESSETES. Lentes d'aigua cristall insuperable. Preus reduits. Se serveixen amb exactitut y rapidesa els encàrregs dels senyors metges y oculistes. — Se garantisen els objectes.

ARCS, 3 (JUNT A LA PLASSA NOVA)

Darrera PARAULA
en calçat de totes classes
Preus increibles
Carrer del Carme, número 36

Lampisteria de M. ALBIOL
Lloguer de làmpares gas i electricitat —Vendes a plaços i al comptat.—Instalacions, reparacions.
PONENT, 42

Gramofons i discs
COMPRA, CANVI i LLOGUER
New-Phono. - Ample, 35, Barcelona.

ESQUELES MORTUORIES

SE N'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMPTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

URALITA ROVIRALTA
PERA TEULADES
ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN
Demàninse mostres, Çatàleg y Pressupostos
ROVIRALTA & C.o, ENGINYERS
Plassa Antoni López, número 15, principal.—Teléfon, número 1,664
Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA" - Barcelona

FORA PÈL MOIXÍ

Els POLVOS COSMÉTICS DE FRANC treuen en pocs minuts el pèl de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilíssim a les senyores que tinguin pèl moixí (vello) a la cara y brassos, pera que així puguin destruirlo. UN POT, 2'50 ptes. — S'envia certificat per correu si per endavant se reben 3'50 ptes. en LLIURANSA de Gir Mutu o segells de correu.

Farmacia Borrell
CONTE DE L'ASSALT (CARRER NOU), NÚMERO 52 - BARCELONA

DINER en 1.a hipoteca i sobre valors desde'l 3 per 100 anyal, en lletres, propietaris industrials i comerciants desde'l 1/2 per 100 al mes.

DINER en 2.a hipoteca, usdefruits i parts indivises, i sobre genres, pianos carruatges i tota garantía que convingui. Rambla de Santa Mónica, 4 entressol.

PIANOS Y HARMONIUMS de lloguer, desde 8 fins a 15 pessetes al mes Carrer del Bruc, núm. 78, entressol, primera

Els ***vòmits, coragre, ardors, inapetencies pesadesa, bilis y dolors de l'estòmac, cintura y esquena, etcètera,*** desapareixen al següent dia de usar el

ESTOMAGO ARTIFICIAL

De venda a totes les farmacies y Drogueries

Desapareixen en tres dies les ***dispepsies, gastralgies y catarros gástrics,*** com ho certifiquen milers de curats. Refuseu com a falsificades les caixes que no portin la firma dels únics concessionaris per Espanya, **J. Uriach y C.a-Barcelona**